

DEN PYTAGOREISKE KURIREN

www.hylozoik.se

NR 16, ÅRGÅNG 4

JULEN 2015 (66 Aqu.)

Redaktör och ansvarig utgivare: Lars Adelskog

Redaktionens adress: Institutet för hylozoiska studier, Box 92085, 541 02 Skövde

Redaktörens e-postadress: adelskog@yandex.com

Plusgirokonto nr: 441 76 46 – 9, Institutet för hylozoiska studier

Alla hylozoikstuderande hälsas varmt välkomna

som läsare av och kanske även bidragsgivare till denna nättidskrift, som härmed offentliggör sitt sextonde nummer. Detta publiceras den 22 december, dagen för vintersolståndet. Nummer 1 utkom den 20 mars 2012, dagen för vårdagjämningen, och därefter har ett nytt nummer utkommit på dagarna för de följande solstånden och dagjämningarna: sommar-, höst-, jul- och vårunummer. Enligt det sålunda antagna mönstret utges alltså fyra nummer per år, så att det närmast följande numret, vårunumret, skall utkomma den 20 mars 2016, år 67 i Aquariusepoken, om gudarna är oss nådiga.

Avsikten med denna nättidskrift är flerfaldig: informera om aktuella händelser, publicera artiklar av intresse för dem som studerar esoterik och hylozoik, desslikes kunna vara en knutpunkt och ett förenande band mellan alla dem som studerar våra äldre bröders undervisning i god anda och med rätt inställning.

I detta julnummer fortsätter vi att publicera boken *Växternas hemliga liv*, en klassiker från år 1976 skriven av Peter Tompkins och Christopher Bird. Denna gång återger vi kapitel 4, ”Besökare från världsrymden”, och kapitel 5, ”Senaste sovjetiska rön”.

Vi fortsätter att publicera utdrag ur dr Maurice Nicolls *Psychological Commentaries on the Teaching of G.I. Gurdjieff and P.D. Ouspensky* i svensk språkdräkt. Denna gång står red. för översättningen.

Fyra brev av våra äldre bröder i evolutionen återges sedan i svensk översättning; det första brevet är av K.H., de två följande av M. och det sista åter av K.H.. Avsikten med denna publicering är att sprida kännedom om hur dessa äldre tänker och handlar. Ju bättre vi känner deras synsätt och bevekelsegrunder – så långt vi alls kan fatta dessa – desto bättre kan vi förhoppningsvis följa dem i spåren, ha dem såsom våra förebilder. Det är därför tänkt att bli fler översättningar av dessa brev i kommande nummer av vår tidskrift.

Därefter följer återgivandet av en esoterisk symbol. Den är mycket gammal; har använts av kunskapsskolorna i dessas undervisning sedan minst 30 000 år tillbaka. Särskilt intressant för vår tidskrift är att den användes även av pytagoreerna, vilket torde framgå tydligt för läsarna, sedan de tagit del av symbolens tolkning, som också lämnas.

VÄXTERNAS HEMLIGA LIV

av Peter Tompkins och Christopher Bird
(fortsättning från höstnumret)

KAPITEL 4

Besökare från världsrymden

En dag sent i oktober 1971 körde en blå Volkswagen, lastad med ovanlig forskningsutrustning, in i Oak Grove Park i närheten av Temecula, en liten by i södra Californien inte långt från det kända Mount Palomar-observatoriet. I förarsätet satt L. George Lawrence, en fyrtio-sjuårig schlesiskfödd elektroingenjör. Lawrence och en medhjälpare till honom hade kommit till denna avlägsna, ökenlika ort för att taga upp signaler från vilt växande ekar, kaktus och yucca-träd. Han hade valt ut denna plats därför att den, som han uttryckte det, "är ett elektromagnetiskt djupgående område utan några störningar från människor och därför idealiskt för att få rena, ostörda reaktioner från växter". Hans apparatur, som skilde sig mycket från Backsters, Sauvins och Vogels, omfattade ett bad med kontrollerad temperatur, levande västvädnad avskärmad bakom ett Faraday-rör, som utestängde den minsta elektromagnetiska interferens. Lawrence hade funnit, att levande vädnad från växter kunde uppfånga signaler på mycket känsligare sätt än elektroniska mottagare gjorde, och han var av uppfattningen, att *biologisk* strålning, som utsändes av levande väsen, bäst kunde uppfångas av ett *biologiskt* medium. Lawrence fäste inga elektroder vid dessa ökenväxter, eftersom de var sina grannar tillräckligt avlägsna för att interferens av signalerna skulle elimineras. I stället riktade han en tub med vid öppning utan lins mot den växt han utsett till mål. För större avstånd bytte han ut tuben mot ett teleskop och gjorde växten bättre synlig genom att hänga ett vitt tygstycke på den. Den levande vädnaden kunde uppfånga en pejlingssignal på inemot en och en halv kilometers håll. Störningar hos den levande vädnaden registrerades inte visuellt genom skrivare utan medelst ett kontinuerligt, lågt, visslande ljud, som ändrades till en serie tydliga pulser, så snart störningar från någon annan växt uppträdde.

Första dagen i Oak Grove Park tog Lawrence och medhjälparen på sena eftermiddagen en paus i arbetet för att äta litet. De satte sig ungefär tio meter från utrustningen, som de av en slump lämnat riktad mot himlen. Då Lawrence bet i ett stycke medvurst, avbröts det ihållande visslandet från apparaten av en serie distinkta pulseringar. Lawrence var väl klar över Backster-effekten och tänkte att signalerna kunde ha orsakats av att han dödat levande celler som fanns i korven. Eftertanken sade honom, att det färdiglagade köttet i korv är biologiskt sett dött. Då han gick igenom apparaturen, fann han till sin förvåning, att ljudsignalen fortsatte med en distinkt följd av pulseringar under en halvtimme, innan det jämna visslandet återkom, vilket visade att ingenting mer uppfångades. Signalerna måste ha kommit någonstans ifrån, och eftersom instrumentet hela tiden varit riktat upp mot himlen, inställde sig hos Lawrence den fantastiska tanken, att *något eller någon hade sänt från världsrymden*. Möjligheten av liv utanför jorden var för honom och hans kollega något både oroande och eggande, men de var inte villiga att förhastiga sig till slutsatsen, att de med hjälp av vädnad från en växt mottagit en signal av intelligent ursprung milliarder kilometer därifrån. Därför bestämde sig Lawrence för att ägna flera månader åt att förbättra utrustningen och göra den till vad han kallat "en biodynamisk fältstation för mottagning av interstellära signaler". Detta gjorde han, och i april 1972 var hans utrustning känslig nog för att han skulle försöka rikta den ännu en gång mot det håll, varifrån han erhållit reaktion vid förra tillfället. Inställningen hade då gjorts mot stjärnbilden Ursa Major eller Stora Björnen. Denna gång körde han ut till Pisgah Crater, en ensamliggande vulkanisk kulle 650 meter över havet. Den var belägen i mitten av Mojave-öknen och omgiven av cirka 80 kvadratkilometer platta lavabäddar med inte så mycket som ett

grässtrå på. Han riktade in teleskopet, som sammankopplats med Faraday-röret, en kamera, en mätare av elektronisk interferens och behållaren med vävnad, i ungefärlig riktning mot Stora Björnen och kopplade på ljudsignalapparaten. Efter nittio minuters väntan uppfångade hans utrustning för andra gången ett igenkänneligt, ehuru kortare, mönster av signaler. Enligt Lawrence följde på de snabba serierna av pulseringar uppehåll av längder, som varierade från tre till tio minuter under den sammanlagda tiden av flera timmar. Under hela denna tid hade han en enda punkt på himlen under bevakning.

Detta var en upprepning av hans observationer året före, och Lawrence började undra, om han inte av en händelse råkat göra en vetenskaplig upptäckt av stor betydelse. Han hade ingen aning om varifrån signalerna kunde komma eller vad eller vem som sänt ut dem, men det föreföll högst möjligt, att de interstellära gasmolnen hade någon del i deras uppkomst. ”Signalerna kan härröra från den galaktiska ekvatorn, där stjärntätheten är hög”, har Lawrence sagt. ”Vi borde kunna få något från det området hellre än från Stora Björnen.”

Han beslöt att fortsätta försöken i sitt laboratorium. Där ställde han in apparaten på samma koordinater och lät den följa stjärnhimlens rotation dygnet igenom. Lawrence säger, att han fick vänta i veckor och ibland i månader för att signalerna skulle uppfångas, men att när de väl gjorde det man inte kunde misstaga sig på dem. En signal frambragte en puls som när den hörbar lät: brr-r-r-r-r pip-pip-pip, vilken enligt Lawrence ingen jordisk källa åstadkommit.

Anmodad att lägga några spekulativa synpunkter på de egendomliga signalerna, sade Lawrence:

Jag tror inte att de riktas mot oss jordbor. Jag tror, att vi har att göra med sändningar mellan grupper på jämställd fot, och eftersom vi ingenting vet om *biologisk kommunikation*, är vi helt enkelt utestängda från dessa ”samtal”. Jag tror också, att den utsända energien måste vara ofantligt hög, eftersom vår apparatur i detta första skede inte alls är särskild förfinad, och det skulle erfordras en väldig mängd kraft för att åstadkomma respons i den på sådana astronomiska avstånd. Därför kan signalerna vara nödsignaler. Kanske något håller på att hända där ute och kanske någon förtvivlat kallar på hjälp.

Lawrence bestämde sig för att hans upptäckter kunde ha avgörande betydelse och vara första steget mot ett nytt och dittills opåttänkt kommunikationssystem. Följaktligen sände han en kopia av det band han spelat in i oktober 1971, jämte en sjuksidig rapport, till Smithsonian-institutet i Washington D.C., där det nu finns bevarat som ett speciellt historiskt, vetenskapligt dokument. Rapporten avslutas med orden:

En serie av uppenbarligen interstellära kommunikationssignaler, vilkas ursprung och bestämmelser är okända, har registrerats. Eftersom de mottagits av biologiska mottagare, måste sändningen antagas utgöras av ett slags biologiska signaler. Testexperiment har genomförts i ett område av djupgående elektromagnetisk aktivitet, medan själva utrustningen varit okänslig för elektromagnetisk strålning. Uppföljningstest har icke påvisat defekter i utrustningen. Eftersom experiment i interstellär avlyssning inte genomföres rutinmässigt, framlägges härmed förslaget, att verifierande test göres på annat håll, möjligen i global skala. Företeelsen är alltför betydelsefull för att ignoreras.

Lawrence säger, att det band han spelat in med sin utrustning såsom återgivet i hörbart skick är obehagligt att lyssna på. De som hört bandet medger emellertid, att det tenderar att öva ”en viss fascination” när det spelas upp tre gånger eller fler, särskilt under en tid av flera veckor.

Bandet innehåller en kort, stigande serie av djupa, harmoniska oscillationer, som liknar meningslöst pladder eller bakgrundsmodulationer. Den genomgående pulsseriens intelligenta karaktär framträder i dess mönster av fristående mellanrum, tydliga upprepningar av sekvenser och kraftigt dämpade elektromagnetiska brus.

Lawrences viktigaste slutsats, att mottagare av biologisk typ erfordras för att mottaga

biologiska signaler, är särskilt tillämplig på signaler från världsrymden. Såsom han uttrycker det: "Elektronisk utrustning av standardtyp är i detta fall nära nog värdelös, eftersom 'bio-signalerna' uppenbarligen uppträder utanför det kända elektromagnetiska spektret."

Lawrence påpekar, att vetenskapsmännen, som tidigare hävdade att vårt lilla klot vore unikt i universum, på femtiotalet efter noggranna astronomiska observationer och andra rön, började medge att vi inte vore ensamma i den kosmiska omätligheten och att det kunde finnas utomjordiska väsen, vilka i sin utveckling hunnit mycket längre än vi själva gjort.

I början av adertonhundratalet föreslog Karl Friedrich Gauss, den tyske matematikern och fysikern, att människan kunde göra sin existens på Jorden bekant för kosmiska väsen genom att i Sibiriens tajga hugga väldiga, hundratals kilometer långa, gator i en rät vinkel. Detta förslag följdes av ett annat av en österrikisk astronom, J. J. von Littrow, att kanaler i form av geometriska figurer skulle grävas i Sahara, fyllas med fotogen och tändas om natten. Den franske forskaren Charles Gros lämnade sitt bidrag i rekommendationen, att man skulle bygga en jättespegel och med den reflektera solljuset direkt mot planeten Mars.

Dessa långsökta uppslag blev moderna igen sommaren 1927. Jörgen Hals, en norsk radioingenjör, lyssnade på kortvågsstationen PCJJ, som sände från Eindhoven i Nederländerna, och hörde egendomliga ekon. Först ett kvarts århundrade senare kom man slutligen fram till antagandet, att dessa ekon möjligen härrörde från en kommunikationssond, som sänts ut långväga ifrån för att genom radiosändning söka efter intelligent liv i vårt solsystem och till sin hemvärld återsända sådana radiofrekvenser som kunde härröra från liv.

I september 1953 fick C. W. Bradley i London på sin televisionsskärm in anropsbokstäverna från den amerikanska stationen KLEE-TV i Houston i Texas. Under de följande månaderna observerades samma bokstäver på televisionsskärmar på firman Atlantic Electronics' kontor i Lancaster. Det kusliga med dessa mottagningar var inte att televisionssignalen hade sänts så långt bortifrån – sådant händer ofta nog för att inte överraska – utan att signalen sänts ungefär tre år innan den mottogs. Anropet KLEE ändrades nämligen år 1950 till KPRC. En förklaring var att signalerna kunde ha lagrats i ett "plasmamoln" utanför jorden, vilket senare skickat ut dem i en vanlig televisionssändning. Detta förklarade dock inte hur eller varför detta skedde, och förslaget, att det hela bara varit ett meningslöst ehuru mycket dyrt skämt, synes långsökt.

Att vetenskapsmännen alltjämt sysselsätter sig med ämnet kommunikation med utomjordiska intelligenser, ett begrepp som fått förkortningen CETI¹, framgår av att en internationell konferens på högsta nivå om dessa ting avhölls i september 1971 vid Bjurakans astrofysiska laboratorium i sovjet-Armenien. Den understöddes av Förenta staternas och Sovjetunionens vetenskapsakademier och besöktes icke endast av astronomer utan också av biologer, antropologer, historiker och chifferexperter.

Lawrence beklagar, att de flesta av vetenskapens projekt baseras på antagandet, att signaler från rymden måste sändas per radio, eftersom den är det effektivaste kommunikationsmedel vår planets vetenskapsmän känner till. Om de kunde användas till hans idé om mottagning av biologiska signaler, tror Lawrence att deras utsikter skulle bli mycket bättre. Av samma uppfattning är Joseph F. Goodavage, författare till *Astrology, The Space Age Science* (Astrologi, rymdålderns vetenskap), som i en artikel i tidskriften *Saga* (januari 1973) konstaterar:

Ett stelt hävdande av etablerad Vetenskaplig Metod såsom ett slags kvasireligion med sin tyngande börda av rit och tradition, kan bli det allvarligaste hindret för direkt kommunikation mellan *Homo Sapiens* och andra civilisationer, som kanske blomstrar i den interstellära och intergalaktiska rymden.

¹Av begynnelsebokstäverna i det engelska Communication with Extra-Terrestrial Intelligences (övers. anm.).

I egenskap av instrumentingenjör hos ett rymdtekniskt företag i Los Angeles beslöt Lawrence utforma mer förfinade så kallade transducers – omformare av ett slags energi till ett annat. I vetenskapen om att en mekanisk anordning, som samtidigt kunde utnyttja värme, omgivande tryck, elektrostatiska fält och gravitationsförändringar, inte skulle vara kvalificerad till detta umgicks han med teorien, att en växt skulle kunna fylla uppgiften, eftersom den hade de nödvändiga komponenterna naturligt inbyggda.

När han började studera problemet år 1963, fann Lawrence, att han inte kunde få någon hjälp av växtspecialister och biologer, eftersom ingen av dessa kunde tillräckligt mycket fysik, särskilt elektronik, för att göra sig en bild av vad han avsåg. Under sin spaning efter ett biologiskt system för att skicka ut och taga emot signaler började Lawrence studera de experiment som den ryske biologen Aleksandr Gurvitj och hans hustru utfört på tjugotalet. Gurvitj hade hävdad, att alla levande celler frambringa en osynlig strålning. Han hade märkt, att cellerna i rotspetsarna hos lök tycktes dela sig i en bestämd rytm. Gurvitj trodde, att detta berodde på en okänd källa av extra fysisk energi och undrade, om denna inte kunde härröra från de omgivande cellerna.

För att pröva sin teori satte han en rotspets i ett horisontellt riktat, tunt glasrör, som skulle tjäna såsom strålkärl. Glasröret riktade han mot en likadan rotspets, som även den skyddades med ett rör. En liten del av rotspetsen låg emellertid frilagd och tjänade som måltavla. Efter tre timmars exponering undersökte Gurvitj utsnitt av ”måltavlan” i mikroskop. När han sedan jämförde antalen av celldelningar, fann han en ökning med 25 procent i den exponerade, bestrålade ytan. Den mottagande roten hade uppenbarligen erhållit vitaliserande energi från sin strålände motpart.

I syfte att blockera strålningen upprepade Gurvitj experimentet, men denna gång med en tunn skärm av kvarts satt mellan rötterna. Han erhöll dock i allt väsentligt samma resultat. Sedan emellertid kvartsen täckts med gelatin eller ett enkelt hölje av glas satts i dess ställe, kunde ingen ökad celldelning iakttas. Eftersom glas och gelatin är kända för att hejda skilda ultravioletta frekvenser i det elektromagnetiska spektret, drog Gurvitj slutsatsen att den strålning en löks rotändar utsände måste vara minst lika kortvågig som det ultravioletta ljuset. Eftersom den uppenbarligen ökade celldelningen, mitosen, kallade han den mitogenetisk strålning.

Gurvitjs rön åstadkom sensation i vetenskapens värld, och på laboratorierna skyndade man sig att kontrollera dem. Eftersom de våglängder som angivits för den nya strålningen varit kraftigare än de ultravioletta frekvenser som jorden erhåller från solen, fanns det många biologer, som inte kunde tro, att levande väsen åstadkom den. Två forskare i Paris rapporterade samma resultat som Gurvitj. I Moskva visade en landsman till Gurvitj, att han kunde öka knoppningen hos jäst med mer än 25 procent genom att utsätta jästen för ”mitogenetisk” strålning från lökrötter.

Ett par forskare vid Siemens och Halske Elektriska bolag utanför Berlin gjorde ett utlåtande, vari de betecknade strålningen såsom faktum. En forskare i Frankfurt lyckades mäta den, dock icke med dess effekt på växtlivet, utan med elektriska instrument. Å andra sidan kunde lika vederhäftiga anglosachsiska forskare icke påvisa några effekter. När Förenta staternas inflytelserika vetenskapsakademi gav ut en rapport, som sade att Gurvitjs resultat inte kunde upprepas och därmed antydde att de kanske haft sitt upphov i dennes fantasi, prisgavs Gurvitj åt fördömmelsen.

Ehuru Lawrence saknade en spektrometer för ultraviolettt ljus att påvisa mitogenetisk strålning med, fascinerades han av Gurvitjs metod att rikta energien. Lawrences iakttagelser ledde honom också nästan ofrivilligt därtill, att han antog medverkan av en psykologisk eller ”mental” faktor i Gurvitjs i blindo utförda arbete. När Lawrence trängde vidare med en känslig apparat av egen tillverkning med hög impedans, sökte han fastställa huruvida de

enskilda cellerna i en femmillimeters lökskiva, som anslutits till en Wheatstone-brygga och en elektrometer, skulle reagera på olika stimuli. Han fann, att de tycktes ge respons på ungefär en tiondedels sekund på sådana retningar som en rökpust och till och med hans tankebild av att de förstördes.

Vad som föreföll Lawrence mycket egendomligt var att lökvävnadens reaktion tycktes förändras beroende på om han eller någon annan riktade sin tanke mot den. Människor med ”psykiska talanger” tycktes avlocka den mycket starkare reaktioner än den praktiskt anlagde Lawrence gjorde. Såsom han kommenterade saken: ”Om man kan orsaka eller få någon att orsaka en cell skada – förutsatt att cellen har egen medvetenhet – kommer dess reaktionsmönster att förändras med olika experimentatorer.”

Det var när Lawrence upptäckte Backsters arbete, som han beslöt sig för att bygga en känslig psyko-galvanisk analysator eller detektor av respons från växter. Med den nya utrustningen erhöll han en serie ”vilda” kurvor från sina växter, men på grund av det han vid tillbakablicken kallar ”sin okunnighet och klassiska preussiska ortodoxi” tillskrev han dessa effekter felaktigheter i apparaturen. Icke desto mindre blev hans aning om att växtvävnad kan uppfånga människans tanke och känsla så småningom mer konkret i ljuset av Backsters landvinningar.

Under sin tjänst såsom biträdande professor och rektor för den audiovisuella undervisningen vid California State College i San Bernadino i Californien tilldrog sig Lawrence uppmärksamhet från en kollega, dr Mary Cisar, som var lärare i sociologi. Då en av hennes mest avhållna krukväxter dött av okänd anledning, köpte Lawrence henne en filodendron. Sedan hon haft blomman i ett par veckor, bad han henne samarbeta med honom i några försök. När dr Cisar gjorde en flygresa för att besöka sin far, kunde Lawrence med hjälp av synkroniserade klockor konstatera, att hennes blomma gav reaktion vid vissa stunder på dygnet, vilka visade sig sammanfalla med dem då hon blivit ivrig eller nervös. Fastän detta tycktes bekräfta liknande iakttagelser av Backster, fick Lawrences försiktighet honom att tro att dessa händelser kunde bero på att hans apparat ”spökade”.

I oktober 1969 började Lawrence publicera en serie populära artiklar, baserade på hans såväl teoretiska som praktiska forskning. Den första artikeln hade titeln ”Elektroniken och den levande växten” och trycktes i *Electronics World*. Lawrence sade sina läsare, att växterna äntligen börjat studeras med avseende på sina ”elektrodynamiska egenskaper” för första gången under de årtusenden som gått sedan de första gröna bladen stack upp ur urtidens träsk.

Fyra huvudfrågor, sade Lawrence, har börjat tilldraga sig seriös uppmärksamhet: kan växter integreras med elektroniska mätinstrument för att bilda större informationsmottagare och energiomvandlare? Kan de tränas i att ge respons på närvaron av särskilt utvalda föremål och bilder? Kan deras påstådda översinnliga förmågor verifieras? Vilka av de 350 000 av vetenskapen kända växterna är mest lovande från elektronisk synpunkt?

Lawrence gav detaljerade instruktioner för utforskandet av levande växtcellers beteende medelst mikroelektroder. Han meddelade också, att i ”Moon Garden” i Farmingdale i staten New York forskare på sextioalet kunnat sluta sig till något som förekom dem såsom ”nervösa sammanbrott” och ”fullständiga misräkningar” hos växter, som testades med avseende på deras möjlighet såsom livsmedel i rymden. Även tidigare, sade han, hade L. Ron Hubbard, scientologiens upphovsman, i sitt laboratorium i East Grinstead i England märkt att en tomat, som blev stucken på sin ena sida, skalv på den andra.

Lawrence varnade sina läsare för att tro, att arbete med växter endast var en fråga om elektroniska fackkunskaper. Han sade dem, att Backster-effekten inbegrep mycket mera än blotta förmågan att konstruera förstklassig elektronisk utrustning. ”Här finns vissa egenskaper”, skrev han, ”som inte ingår i normala experimentsituationer. Enligt dem som utfört

experiment på detta område är det nödvändigt att ha 'gröna fingrar' och framför allt en äkta kärlek till växterna.”

Ett halvår senare lät Lawrence sina avslöjanden följas av en ännu mer kontroversiell artikel i samma tidskrift. Den bar titeln ”Elektronik och parapsykologi” och inleddes med frågan: ”Äger människan latent förmåga, som kvävts genom de moderna kommunikationssystemen?” Därefter påpekade han, att den unga psykologiska vetenskapen, som länge varit suspekt på grund av den ockulta bakgrunden, fortfarande kämpade för att bli accepterad. Användandet av elektroniska instrument på detta område tillät emellertid inte endast nya dramatiska experiment och möjliggjorde häpnadsväckande upptäckter, utan skulle även med tiden kunna konkurrera med de etablerade kommunikationsmetoderna och -vetenskaperna.

Lawrence hävdade, att nödvändigheten av apparatur, med vilken man skulle kunna testa ESP sakligt och opartiskt, hade insetts femtio år tidigare. Då hade en italiensk vetenskapsman, Federico Cazzamalli, byggt en apparat för ultrahöga frekvenser avsedd att testa mänsklig telepati med. Lawrence meddelade att denne forskares experiment aldrig upprepats av andra, eftersom den fascistiske diktatorn Mussolini förklarade forskningen hemlig.

I ytterligare en artikel, denna gång i juni numret 1971 av *Popular Electronics*, gav Lawrence de forskare, som ville studera kommunikation med växter, detaljerade scheman och en komponentförteckning till en ”responsdetektor”, som möjliggjorde utomordentligt förfinade tester. Jämte påpekandet, att ständiga upprepningar var en viktig faktor i dylika tester, sade Lawrence att, om en växt stimuleras utan avbrott, behandlas illa eller får vatten alltför sällan, den snart blir trött och till och med råkar i chocktillstånd och dör. Forskarna tillsades därför att vara vänliga mot sina växter och låta dem vila efter experimenten. Det ställe där växterna vistas måste vara lugnt, tillade han, ”så att dessa stimuli kan verka effektivt och med ett minimum av störningar från det elektriska nätet eller radiosändningar, som kan orsaka felaktigt utslag.”

Lawrences ideer om växterna bekräftades och fördes vidare av Jan Merta, en tjeckisk förläggare, som också studerade fysiologisk psykologi. Psykiska förmågor gjorde det möjligt för honom att taga en glödgad järnstång ur en ässja och med bara händerna stryka av gnistor från en av dess vitglödande ändar, lika lätt som om han strök av damm från en hylla. Sedan han nyligen bosatt sig i Canada, försörjde sig Merta i två månader med att arbeta som hjälpreda i en stor blomsterhandel i Montreal. När kunderna klagade på att deras växter blev sjuka, skickades Merta ut för att taga reda på vad som var på tok. Han märkte ofta en uttalad skillnad mellan de tusentals friska växterna i företagets stora växthus och den tynande uppenbarelse en enskild växt kunde förete, sedan den förts därifrån. Chock och ensamhet var tydligen orsak nog till att växten skulle tyna och i några fall dö. Växter, som emellertid återsänts till växthuset, brukade genast få sin normala yppighet och hälsa åter.

Till följd av hundratals ”hembesök” kom Merta att märka, att växterna trivdes bättre, när människorna på kontoret och i hemmet kommunicerade med dem än när de lämnades ensamma. Exemplar av den majestätiska *Ficus Benjamina*, som kan bli inemot nio meter hög, transporterades från Florida och var i utmärkt kondition vid ankomsten till Canada. När de placerades runt en fontän i ett cirkelrunt inomhus-solarium, som hörde till ett köpcentrum, började de emellertid sloka på två dagar, trots att man var noga med att ge dem vatten och näring. Men de exemplar, som stod i de livligt trafikerade gångar, som ledde till solariet, bibehöll sin strålande livskraft. Detta var för Merta ett säkert tecken på att fikusväxterna tyckte om att bli beundrade av dem som gick förbi.

År 1970 läste Lawrence, att man i Ukraina använt radiovågor och ultraljud att stimulera utsäde för brödsäd för att få större skördar. Dessa försök hade inletts redan på trettioalet, och Förenta staternas jordbruksdepartement hade med framgång låtit utföra samma experiment. Lawrence lämnade sin lärartjänst för att självständigt syssla med att utveckla avancerad

utrustning, med vilken han hoppas kunna få frön att gro bättre och snabbare på lönsamma villkor. Om en växt kan stimuleras på parapsykisk väg, vilket den berömde växtförädlaren Burbank kände till, då förstår jag inte, säger Lawrence, ”varför vi inte kan sända ut speciella signaler över hela fält med gröda för att stimulera dess växande utan att behöva använda alla dessa fördömda jordförstörande gödningsmedel.”

Han började arbeta på särskilda metoder att stimulera växter med ljud. Dessa kombinerade han med metoder, som byggde på Backster-effekten, med syftet att stimulera växter trådlöst. Lawrence slites mellan sitt intresse för att stimulera växternas växande elektriskt och sina projekt att upprätta interstellär kommunikation. Han anser dock, att försöken att nå kontakt med utomjordiskt liv på lång sikt är viktigare, eftersom ”många frågor, som sammanhänger med växtrikets gåtor, kan få sina svar i form av rutinmässiga resultat erhållna genom CETI”.

Den 5 juni 1973 tillkännagav forskningsavdelningen vid Anchor College of Truth, en skola i San Bernadino i Californien, att den stod i begrepp att inviga världens första biologiska observatorium för interstellär kommunikation under ledning av L. George Lawrence, numera också vice ordförande för Anchor. Lawrence har för det nya forskningsprogrammet utformat vad han kallar en stellartron, som i ett tretons instrument förenar funktionerna hos ett radio-teleskop med den biodynamiska fältstationens biologiska signalmottagare.

Anchors ordförande, Ed Johnson, sade pressen, att eftersom radioastronomien misslyckats med att detektera intelligenta signaler från världsrymden, skolan stödde Lawrences idé, att radiosändningar var urmodiga och att den biologiska kommunikationen borde ges en chans.

Lawrence påpekar, att det enbart i vår galax finns ungefär 200 milliarder stjärnor och att om man antog att var och en av dessa hade åtminstone fem planeter, ett sammanlagt antal av en billion planeter vore tillgängliga för studium. Även om blott en planet på tusen hyser intelligent liv, skulle ett antal av en milliard sådana erhållas enbart för vår galax. Om detta tal multipliceras med de tio milliarder, vartill antalet galaxer i det iakttagbara universum antages uppgå, erhålles 10 000 000 000 000 000 000 planeter, som kan sända något slags signal mot jorden.

Anchors grundare, pastor Alvin M. Harrell, tror att kontakten med ett annat släkte i universum kommer att utlösa en väldig kunskapsexplosion. Harrell säger: ”Med människans destruktiva brutalitet för ögonen kan vi vänta oss att en nyupptäckt civilisation är oändligt mer kärleksfull och deltagande än vad vi är.”

Lawrence gör iakttagelsen, att

Växterna kanske är de verkliga jordinvånarna, ty de omvandlade en ursprungligen mineralisk värld till ett hem för människan genom en process, som gränsar till fullständig magi. Det som återstår att göra är att undanröja alla spår av ockultism ur detta och göra växternas responser, kommunikationsfenomen inräknade, till en verifierbar beståndsdel av den ortodoxa fysiken. De ideer, som legat till grund för våra instrument, återspeglar denna strävan.

Om Lawrence är på rätt spår, kommer den hett åstundade möjligheten att skapa den teknik, som kan förflytta människan ut i den interstellära rymdens väldighet på upptäcktsresor liknande dem Columbus gjorde, att bli lika föråldrad som Columbi flaggskepp, *Santa Maria*, är i dag. Lawrences forskning, med dess antydning att det finns intelligenser, som har ögonblicklig förbindelse på avstånd som det tar ljuset millioner år att överbrygga, visar att det som behövs inte är rymdskepp utan de rätta telefonnumren att nå dessa väsen med. Ehuru arbetet fortfarande är på forskningsstadiet, kan Lawrences fältstation innebära ett steg fram mot inkopplingen av vår planet i den universella telefonväxeln med växterna som våra vackra, glada och effektiva medarbetare och medtelefonister².

²Originallets ordlek är översättlig: co-operator betyder vanligen ”medarbetare” men kan därjämte betyda ”medtelefonist” (övers. anm.).

KAPITEL 5

Senaste sovjetiska rön

Intresset för och experimenten med kommunikation med växter nyligen har inte varit begränsade till Förenta staterna. Millioner tidningsläsare i Sovjetunionen blev i oktober 1970 bekanta med idén, att växterna meddelar människan sina känslor. *Pravda* publicerade då en artikel med titeln "Vad bladen säger oss". "Växter talar.. ja, skriker" förklarade kommunistpartiets officiella organ. "Det endast *tycks* som om de undergivet accepterade de olyckor de råkar ut för och lede i tysthet." *Pravdas* reporter V. T. Tjerkov berättar därpå om hur han själv bevittnat säregna händelser, när han besökte Laboratoriet för artificiellt klimat vid den välrenommerade Timirjazev-akademien för jordbruksvetenskap i Moskva.

Inför mina ögon bokstavligen skrek en kornplanta, när dess rötter stacks i hett vatten. Visserligen registrerades plantans "röst" endast med ett speciellt, utomordentligt fint, elektroniskt instrument, men detta ådagalade på ett brett pappersband en "bottenlös jämmerdal". Skrivaren svängde som besatt och tecknade plantans dödskamp på den vita remsan, medan man av den lilla plantan själv att döma aldrig kunnat gissa vad den genomled. Fastän dess blad var aldrig så gröna och stod rakt ut, höll plantans "organism" redan på att dö. Något slags "hjärnceller" i den sade oss vad som höll på att ske.

Pravdas reporter intervjuade också professor Ivan Isidorovitj Gunar, chef för akademiens avdelning för växtfysiologi, som med sina medarbetare utfört hundratals experiment, vilka alla styrker att det i växterna finns elektriska impulser, liknande de välkända nervimpulserna hos människan. Artikeln i *Pravda* noterade, att Gunar talade om växter som om det gällde människor och urskilde deras individuella vanor, egenskaper och böjelser. Tjerkov skrev:

Han *tycks* till och med samtala med dem, och det förefaller mig som om växterna visar denne snälle gråhåriga man uppmärksamhet. Endast människor, som besitter vissa krafter, är sådana. Jag har också hört om en testpilot, som pratade med sitt flygplan, som betedde sig ohysat, och jag har själv träffat på en gammal sjökaptän, som pratade med sin båt.

Pravda-reportern frågade Gunars förste assistent, Leonid A. Panisjkin, en förutvarande ingenjör, varför denne övergivit teknologien, i vilken han utbildats för att arbeta i Gunars laboratorium. Han svarade: "Ja, där brukade jag syssla med metallurgi, men här finns liv." Han sade, att han var särskilt intresserad av att finna de villkor som bäst kunde passa växternas specifika behov och att utröna hur de reagerade på ljus och mörker. Genom att använda en särskild lampa, som lyste med samma intensitet som solen, hade han funnit att växterna blev trötta, om dagen blev över hövan förlängd, och behövde vila på natten. Han hoppades, att det en dag skulle bli möjligt för växterna att efter behag själva sätta på och stänga av ljuset i växthuset. Enligt *Pravda* angav skrivaren inte omedelbart reaktion, när böner först kylades av Panisjkin och därpå värmdes med hett vatten, som om växterna "mindes" kylan och vore något ovilliga att ge respons. Detta hade övertygat Panisjkin om att det verkligen fanns ett minneselement i växtlivet.

De studier Gunars forskare gjort kan öppna nya perspektiv för växtförädlingen, eftersom de i sina laboratorier funnit att enskilda växter, som är mera motståndskraftiga mot värme, köld och andra klimatfaktorer, kan utses på några minuter genom att man använder dessa forskares instrument, och detta trots att dessa egenskaper hittills tagit genetikerna årtal att fastställa.

Sommaren 1971 besökte en amerikansk delegation från Association for Research and Enlightenment (A.R.E.) (Sällskapet för forskning och upplysning) Sovjetunionen. Detta sällskap grundades i Virginia Beach i Virginia av den amerikanske klärvoajanten och helaren Edgar Cayce. Amerikanerna, fyra medicine doktorer, två psykologer, en fysiker och två pedagoger, fick se en film, benämnd *Har växter förnimmelse?*. Filmen visade de effekter som

miljöfaktorer övar på växterna, såsom solljus, vind, moln, nattmörkret, stimulans från beröring avflugor och bin, skador orsakade av kemikalier och brand, och till och med en rankas närhet till en byggnad, på vilken den kunde klänga. Filmen visade även att, om en växt sänktes ned i kloroformånga, detta eliminerar den karakteristiska biopotentialpuls som normalt framträder, om ett blad får ett kraftigt slag. Av filmen framkom även, att ryssarna studerade dessa pulsers egenskaper i syfte att fastställa den relativa graden av hälsa hos växterna. En av läkarna i delegationen, William Mc Garey, skrev i sin rapport att vad som särskilt intresserat honom var den metod som använts att med filmens medel återge skedda förlopp. Tidsförändrad filmupptagning fick växterna att tyckas dansa medan de växte. Blommor öppnade sig för att åter stänga sig när mörkret kom, som om de vore varelser som levde i ett annat slag av tid. Alla förändringar, som orsakats av skador, registrerades av känsliga instrument via en polygraf, som anslutits till växterna.

I april 1972 gav *Weltwoche*, en schweizisk tidskrift utgiven i Zürich, en redogörelse för både Backsters och Gunars arbete, som, enligt vad tidskriften sade, gjorts samtidigt och oberoende av vartannat. Samma vecka kom den schweiziska artikeln i rysk översättning under titeln "Växternas underbara värld" i *Za rubezjom*, en veckoöversikt över utländsk press, publicerad i Moskva av den sovjetiska journalistföreningen. Backster och Gunar, sade den ryska artikeln,

hävdar, att växterna mottar signaler och överför dem genom speciella kanaler till ett visst centrum hos dem, där de bearbetar informationen och förbereder svarsreaktioner. Detta nervcentrum skulle kunna lokaliseras till rotvävnader, som utvidgar sig och drar sig samman likt hjärtmuskulaturen hos människan. Experimenten har visat, att växterna har en bestämd livsrytm och att de dör, om de inte får regelbundna stunder av vila och lugn.

Artikeln i *Weltwoche* uppmärksammades också av Moskvatidningen *Izvestija*, som uppdrog åt en reporter, M. Matvejev, att skriva en artikel för tidningens veckotidskrift. Ehuru reportern redogjorde för Backsters antagande, att växterna kunde ha minne, språk och till och med ansatser till osjälviskhet, utelämnade han egendomligt nog Backsters mest förbluffande upptäckt, den att hans filodendron uppfattat hans avsikt att skada den. Inställd på att "en sensation höll på att spridas i västpappen", for Matvejev till Leningrad, där han intervjuade Vladimir Grigorjevitj Karamanov, som var chef för Laboratoriet för biologisk cybernetik vid Institutet för jordbruksvetenskaplig fysik. Av honom hoppades Matvejev få ett auktoritativt utlåtande.

Institutet för jordbruksvetenskaplig fysik grundades för över fyrtio år sedan på initiativ av den berömde fasta-tillståndsfysikern, akademiledamoten Abram Fjodorovitj Ioffe. Denne hade särskilt intresserat sig för fysikens tillämpning i utformningen av nya produkter först inom industrien och senare också inom jordbruket. Sedan institutet öppnat sina dörrar för honom, fick den då unge biologen Karamanov inspiration av Ioffe att bekanta sig med halvledarteknikens och cybernetikens värld. Efterhand började han bygga mikrotermistorer, viktensometrar och andra instrument för mätning av växters temperatur, av flödes hastigheten hos vätskan i stammar och blad, intensiteten i avdunstning, växthastighet och strålningsegenskaper. Snart hade han samlat detaljerade uppgifter om när och hur mycket en växt vill dricka, huruvida den behöver mer näring eller känner sig för varm eller för kall. I första numret av Rapporten från Sovjetunionens vetenskapsakademi för år 1959 publicerade Karamanov sin "Tillämpning av automation och cybernetik inom växtodling".

Enligt *Izvestijas* reporter hade Karamanov visat, att en vanlig bönplanta förvärvat motsvarigheten till "händer", med vilken den kunde signalera till en "hjärna" i form av ett instrument hur mycket ljus den behövde. När "hjärnan" sändt signaler till "händerna", "behövde dessa endast trycka på en knapp för att växten därmed skulle få möjligheten att själv bestämma den gynnsammaste längden för sin 'dag' och 'natt'". Sedan samma planta senare

förvärvat motsvarigheten till "ben", kunde den, genom instrumentens förmedling, ge signal så snart den behövde vatten. Redogörelsen fortsatte: "Den visade sig vara ett förnuftigt väsen däri, att den inte stälpte i sig allt vatten på en gång utan begränsade sig till ett två minuters intag varje timme och på detta sätt reglerade sitt behov av vatten med hjälp av en konstgjord mekanism."

"Detta var en sannskyldig vetenskaplig och teknisk sensation", lød Izvestija-reporterens slutomdöme, "en klar demonstration av människans tekniska möjligheter på nittonhundratalet."

På frågan, om Backster upptäckt något nytt, svarade Karamanov något förklenande:

Ingalunda! Att växterna kan förnimma den omgivande världen är en sanning lika gammal som världen själv. Utan förnimmelse finns ingen, kan det icke finnas någon, anpassning. Om växterna saknade sinnesorgan och medel att överföra och bearbeta information med hjälp av eget språk och minne, skulle de oundvikligen förgås.

Karamanov fällde under intervjun ingen kommentar om växternas förmåga att förnimma människans tankar och känslor – Backsters verkligt sensationella upptäckt. Synbarligen okunnig om Backsters framgång med att få sin filodendron att identifiera en "växtmördare", ställde han en retorisk fråga till Izvestijas reporter: "Kan växterna urskilja former? Kan de, till exempel, skilja mellan en människa, som tillfogar dem skada, och en annan, som ger dem vatten?" Till svar på sin fråga sade Karamanov, samtidigt som han gav de sovjetiska läsarna vad han ansåg vara ett riktigt perspektiv på Backster:

Jag kan idag inte besvara en sådan fråga. Och detta inte därför att jag tvivlar på att Backsters experiment hade en felfri uppläggning och utfördes upprepade gånger (fastän det kanske fanns en dörr som slog igen, eller ett drag i rummet eller något annat sådant). Faktum är, att varken han eller vi eller någon annan i världen ännu är beredd att dechifrera *alla* växternas responser, höra och förstå vad de "säger" till varandra eller vad de "ropar åt oss".

Karamanov förutsåg också, att det i det långa loppet skulle bli cybernetiskt möjligt att styra alla fysiologiska processer hos växterna, inte, såsom han uttryckte det, "för sensationens skull utan för växternas eget bästa". När växterna med hjälp av elektroniska instrument kommer att kunna själva reglera sin miljö, måste detta komma att innebära ett långt steg mot större skördar av brödsäd, grönsaker och frukt. För att klargöra att resultaten inte väntade bakom hörnet tillade han: "Vi lär oss inte endast att tala med växterna och förstå deras egenartade språk. Vi utarbetar de bedömningsgrunder som kommer att hjälpa oss att kontrollera växternas liv. På denna svåra men fängslande väg väntar oss ännu en mängd överraskningar."

Artikeln i *Izvestija* följdes samma sommar av en artikel i månadstidskriften *Nauka i religija* (Vetenskap och religion), som har det dubbla syftet att lägga fram de senaste rönen från den internationella vetenskapen samtidigt som den i sin avdelning betitlad "Ateismens teori och praktik" förlöjligar den av kyrkan förfäktade idén om en andlig värld bortom den mänskliga.

Artikelförfattaren, en ingenjör vid namn A. Merkulov, gick längre än *Izvestijas* veckotidskrift. Han redogjorde för hur den "amerikanske kriminologen" Backsters växter icke endast givit gensvar, då havsräkor koktes till döds, utan också reagerat på mördaren av deras vegetabiliska nästa. Sådan respons på mänskliga känslor har också detekterats vid Statsuniversitetet i Alma Ata, huvudstaden i det fjärran Kazakiska sovjetrepubliken vid foten av Tian-Shan-bergen, vilka avgränsar Sovjetunionen från Kina. I detta område av väldiga äppelträdgårdar har forskare funnit, att växter vid upprepade tillfällen reagerat på sina ägares sjukdomar och känslotillstånd. De har också bekräftat den sedan länge förfäktade åsikten, att växter har korttidsminne. Bönor, potatis, vete och ranunkel tycktes efter lämplig "utbildning" vara i stånd att minnas frekvensen av blixtrar från en xenonvätelampa. Växterna hade upprepat pulseringarna med vad Merkulov kallade "utomordentlig exakthet", och eftersom ranunkel

kunde upprepa en viss frekvens efter en så lång paus som aderton timmar, kunde man tala om "långtidsminne" hos växter.

Efter att ha arbetat med dessa responser övergick de kazakiska vetenskapsmännen till att behandla en filodendron för att den skulle igenkänna ett stycke mineralisk sten, som lagts intill den. Häri använde de en metod, som utvecklats av Pavlov för användning på hundar, vilken innebar att de "straffade" en filodendron med en elektrisk stöt varje gång de lade ett stycke mineralisk malm intill den. Växten brukade föregripa den smärtsamma stöten och blev "känslomässigt ur balans", så snart malmstycket lades intill den, och visade därmed ett prov på betingad reflex. Vidare kunde den skilja mellan mineralisk malm och ett liknande stycke vanlig sten utan mineralhalt, vilket kunde visa att växter i framtiden kan användas för geologisk prospektering. Merkulov avslutade artikeln med en antydning om att kontroll över växternas alla växtprocesser var slutmålet för hela den nya experimentverksamheten. På ett institut för fysik i den sibiriska staden Krasnojarsk skrev han:

Fysikerna kan redan nu reglera växandet hos en encellig alg, *Chlorella*. Experimenten fortsätter och blir alltmer komplexa, och det råder inget tvivel om att forskarna i en icke allför avlägsen framtid kommer att kunna kontrollera inte endast växandet hos enklare utan också högre växter.

Mot slutet av 1972 fick de sovjetiska läsarna ytterligare något att tänka på genom en artikel, "Svara mig, blomma!", av professor V. N. Pusjkin. Artikeln publicerades i den populära kolorerade tidskriften *Znanie – sila* (Kunskap är makt), utgiven av förbundet "Kunskap", som är huvudorganisationen för populärvetenskap i Sovjetunionen. Pusjkin, som är doktor i psykologi, inledde med en fullständig redogörelse för Backsters experiment med räkor. Han omtalade för läsarna, att en av hans unga kolleger, V. M. Fetisov, varit den förste som gjort honom uppmärksam på Backsters resultat, och övertalat honom att inlåta sig på experiment i "Backstereffekten". Kollegan hade tagit en pelargon i kruka från hemmet och anslutit växten till en encefalograf i Pusjkins laboratorium. De experiment de sedan utfört hade fått dem att tro att en hypnotiserad människa skulle kunna överföra känslor på en växt direktare och spontanare än en normal person. Om hypnosens användbarhet skrev Pusjkin:

Om en växt allmänt är i stånd att reagera på en människas psykologiska tillstånd, ger den säkert respons på en kraftig förändring i känslorna. Men fruktan, lycka, sorg? Hur skall man kunna framkalla dessa på befallning? Det är möjligt att undanröja svårigheten medelst hypnos. En god hypnotisör kan hos sitt subjekt framkalla de mest olikartade upplevelser, som ändå är tillräckligt kraftiga. Han kan så att säga ställa in sig på en persons känsloläge. Detta är precis vad som behövs för våra försök.

Pusjkin och Fetisov kom överens om att samarbeta för detta ändamål med en ung bulgarisk hypnotisör, Georgi Angusjev. Av de många människor Angusjev hypnotiserade valde han ut dem som kom i trans lättast. Även med dessa speciellt utvalda individer tog det lång tid, innan forskarna fick sina första uppmuntrande resultat.

En dag började de arbeta med en ung flicka, som hette Tanja och som enligt Pusjkins beskrivning hade "livligt temperament och spontan emotionalitet". Angusjev satte henne i en bekväm fåtölj på ungefär 80 centimeters avstånd från en blomma, till vilken encefalografen hade anslutits. Därpå försatte Angusjev henne i trans och förklarade härunder för henne att hon var den vackraste kvinnan i världen. Tanja lyste upp omedelbart och hennes ansiktsuttryck visade att den uppmärksamhet, som de omgivande personerna visade henne, beredde henne stor glädje. Då hon nått höjdpunkten av dessa angenäma känslor, tecknade skrivaren, som hittills åstadkommit en jämnstruken linje på papperet, en serie nervösa vågor.

Därefter omtalade Angusjev för Tanja, att det börjat blåsa kalla vindar och att vädret blivit

obehagligt och rått. Tanjas reaktion förändrades tvärt. Hon började huttra liksom en person som, iförd tunna sommarkläder, lämnats ute i frostkallt väder, och hennes ansikte förvreds i en blandning av ledsnad och smärta. Då hon nått höjden av sin plåga, registrerade växten ytterligare en kraftig våglinje på papperet. Därefter suggererade Angusjev godtyckligt antingen positiva eller negativa känslor hos sitt subjekt, och blomman gav ständigt respons med motsvarande reaktion. För att bevisa, att responsen inte var resultatet av tillfälliga händelser i lokalen, slog de bägge psykologerna på encefalografen och lät den stå på under långa stunder mellan experimenten. Under dessa perioder märktes inga som helst reaktioner.

Pusjkin och Fetisov beslöt sig för att pröva, hurvida en växt kunde avslöja en lögn, vilket Backster hävdade. Man uppmanade Tanja att tänka på ett tal mellan ett och tio. Samtidigt till-sades hon att inte uppge talet, inte ens om hon uppfordrades därtill. När forskarna sakta räknade från ett till tio, alltmedan de gjorde uppehåll efter varje tal för att höra efter om detta var det tänkta, svarade Tanja varje gång med ett bestämt "nej!". Fastän psykologerna inte kunde urskilja någon skillnad mellan hennes svar, gav växten en specifik och tydlig reaktion på hennes inre tillstånd, när talet fem uttalades. Detta var också det tal Tanja valt och lovat att inte uppge.

Till följd av sina många försök på området drog Pusjkin slutsatsen, att cellerna i växten reagerar på processer, som äger rum i nervsystemet hos försökspersonen eller i dennas med ett vagt uttryck benämnda "känslotillstånd". I sitt sökande efter en mening i växtens reaktion skrev han: "Kanhända finns det en bestämd förbindelse mellan de två informationssystemen, växtcellerna och nervsystemet. Växtcellens språk kan vara besläktat med nervcellens. Dessa helt olika, levande celler tycktes kunna 'förstå' varandra. Vad än sanningen en gång kommer att visa sig vara, säger Pusjkin, är dock ett säkert: "Forskningen om förhållandet mellan växt och människa kan kasta ljus över några av de mest brännande problemen i den moderna psykologien."

Den växtvärldens magi och mystik, som bildar bakgrunden till denna vetenskapliga verksamhet, har också nyligen blivit föremål för en ny bok med titeln *Gräs*, skriven av den populära författaren Vladimir Solouchin. I slutet av år 1972 gick den som följetong i fyra nummer av tidskriften *Nauka i zjiznj* (Vetenskapen och livet), som har en upplaga av tre millioner exemplar. Solouchin hade fascinerad läst om Gunars arbete och undrat, varför det inte väckt större entusiasm hos landsmännen. "Kanske har växternas ansatser till minne blivit alltför ytligt behandlade", skriver han, "men de finns här likafullt i svart på vitt! Ändå ringer ingen sina vänner eller grannar, ingen ropar med rusig röst i telefonen: Har ni hört nyheten? Växterna kan känna! De kan känna smärta! De skriker! Växterna minns allt!" Under sitt forskande hade Solouchin emellertid fått veta, att en framstående ledamot av Sovjetiska vetenskapsakademien, som arbetade i det sibiriska forskningscentret Akademgorodok, sagt:

Bli inte förvånade! Också vi utför många experiment av detta slag, och de pekar alla i en och samma riktning: växterna har minne. De kan samla intryck och bevara dem under långa tidsrymder. Vi lät en människa störa, till och med tortera, en pelargonias under flera dagar i rad. Han nöp den, rev i den, genomborrade dess blad med en nål, hällde syra på dess levande vävnader, brände den med en brinnande tändsticka och skar av dess rötter. En annan människa vårdade ömt samma pelargonias, vattnade den, skötte dess jord, duschade den med friskt vatten, stöttade upp dess tunga grenar och behandlade dess sår. När vi fäst våra instruments elektroder vid växten, vad tror ni då hände? Knappt hade plågoanden kommit växten nära, förrän instrumentets skrivare blev som besatt. Växten blev inte bara "nervös", den blev rädd, vettskrämd. Om den kunnat, skulle den antingen kastat sig ut genom fönstret eller anfallit sin plågoande. Knappt hade denna förföljare lämnat växten och den goda människan intagit sin plats i dess närhet, förrän pelargonian blev lugn, dess impulser dog bort och skrivaren tecknade jämna, man skulle nästan kunna säga kärleksfulla, linjer på papperet.

Okänt för Solouchin var, att sovjetiska forskare förutom växternas förmåga att känna igen vän och fiende också iakttagit att en växt, som försetts med vatten, på något sätt kan dela detta med en kamrat, som blivit utan. På ett forskningsinstitut lämnades en majsplanta, som sattes i en glasbehållare, utan vatten i flera veckor. Ändå dog den inte utan förblev lika frisk som andra majsplantor, planterade under normala förhållanden i dess närhet. De sovjetiska botanikerna säger, att vatten på något sätt överförs från friska plantor till "fången" i behållaren. Dock hade de ingen aning om hur detta skett.

I sin bok *Gräs* ställer Solouchin människorna i Sovjet till svars för deras bristande känslighet för växtvärlden omkring dem. Hans kritik riktar sig mot bland andra jordbruksbyråkrater, enskilda kollektivjordbrukare – kolchozniki, skogsdirektörer och även biträden i Moskvas blomsteraffärer. "Den mänskliga uppfattningsförmågan", skriver han, "är så precis, att vi börjar märka själva den luft vi andas först då den blir otillräcklig för våra behov. Jag borde egentligen säga, 'sätta värde på' och inte 'märka'. Vi sätter faktiskt inte värde på luften eller ens tänker på den, så länge vi kan andas normalt, utan svårighet." Han tillägger att människan, fastän hon berömmar sig om sitt väldiga vetande, är lik en radiotekniker, som vet hur man reparerar en radiomottagare men saknar förståelse för radiovågornas natur, eller lik våra grottböende förfäder, som tog elden i bruk utan att känna till den snabba oxideringens process. Även idag slösar vi med värme och ljus och har ändå ingen minsta uppfattning om eller intresse för dessas ursprungliga väsen. Människan är på samma sätt kallsinnig för att landet runt henne är grönt.

Vi trampar grässtråna i stoftet, vi vanställer landet med spåren av våra maskiners larvfötter, vi täcker det med betong och het asfalt. När vi gör oss av med avfallet från våra helveteslika industrier, släpper vi på detta land ut råolja, sopor, syror, alkalier och andra giftämnen. Men finns där hur mycket gräs som helst? Jag för min del kan föreställa mig människan i en gränslös, gräslös tomhet, uppkommen ur en kosmisk eller kanske mänsklig, icke-kosmisk katastrof.

I ett försök att återuppväcka känslan för naturens under i den överurbaniserade sovjetungdomens hjärtan förtäljer Solouchin följande berättelse. En fånge, som sitter inspärrad i en fuktig fängelsehåla, finner mellan två blad i en gammal bok, som han fått av en vänlig fångvaktare, ett litet frö, som inte är större än ett knappnålshuvud. Fången blir överväldigad av känslan vid åsynen av det första synliga tecken på liv han sett på årtal. Han inbillar sig, att det lilla fröet är allt som återstår av det förut så yppiga och liksom festsmyckade växtriket i den stora världen utanför fångelset. Fången planterar fröet i ett stycke jord i det enda hörn av cellen som får en strimma sol. Han vattnar det med sina tårar och väntar på att ett under skall spira upp.

Solouchin accepterar detta såsom ett under, ett sannskyldigt mirakel, som misskännes av människan blott därför att det upprepas billioner gånger dagligen. Även om världens alla kemiska och fysikaliska laboratorier med sina komplexa reagenser, exakta analyser och elektronmikroskop ställdes till fångens förfogande, fortsätter han, även om fången så studerade fröets varje cell, atom och atomkärna, skulle han alltjämt vara ur stånd att läsa den mystiska plan som finns där inne i fröet, att lyfta undan den ogenomträngliga slöja, bak vilken orsakerna ligger till dess omvandling till en saftig morot, en väldoftande ört eller en färgstrålande aster.

Solouchin fängslades av ett uttalande av I. Zabelin, en doktor i geografi och professor vid universitetet i Moskva. Denne skrev i sin artikel "Farliga förvillelser" i ett av Sovjetunionens ledande fora för opinionsbildning, *Literaturnaja gazeta*: "Vi står endast vid början av att begripa naturens språk, dess själ och förnuft. Växternas 'inre värld' döljes för vår anblick bak sju gånger sjuttio lås." "Ehuru dessa rader ingalunda framhävdes i tidningstexten", säger Solouchin, "förekom de mig, som om de stode tryckta i fet stil."

Solouchin förtäljer att, när Howard Carter år 1922 upptäckte och öppnade Tutankhamuns grav, det var den hjärtslitande krans av ängsblommor, ditlagd i kistan av faraons unga änka, som rörde och förtrollade honom mer än all den rikedom i skatter Carter upptäckt. ”All den kungliga pompan och ståten bleknade inför den bukett av vissnade blommor, vilka alltjämt bibehöll spår av sina en gång friska färger och på ett överväldigande sätt påminde oss om att tusen år bara är det kortaste ögonblick.”

Solouchin hade nyligen angripit de sovjetiska jordbrukstjänstemännens tröga inställning. I en artikel i oktobernumret 1972 av *Literaturnaja gazeta* beklagar han den vårdslöshet, varmed generationers naturliga ryska vallmarker tillåtits förödas, medan mark som behövs för grödor av brödsäd plöjes upp och besås med vallväxter. ”Vi skulle kunna täcka Europa med hö och grönt gräs från våra fält och kasta upp en hövålme som sträckte sig från Medelhavet till Skandinavien”, skriver han. ”Nå, varför gör vi inte det då?” Hans retoriska fråga föranledde endast ett vredgat genmäle från den sovjetiske vice jordbruksministern, som insisterade på ett förblivande vid *status quo*. Liksom författare i så många andra länder är Solouchin outtröttlig i kritiken av sitt lands industrimän med bristande ekologisk förståelse, vilka förvandlar floder och sjöar till kloaker och skövlar skogarna, allt i den ökade produktionens namn. I försöket att kullkasta ett halvt sekels kommunistiska dogmer uppfordrar denne lidelsefulle naturälskare sina landsmän att samarbeta med naturen och inte söka underkuva den.

I Sovjetunionen umgås man med tanken att ersätta förbränning av kol, olja och naturgas, vilka i själva verket blott är tre slag av bevarad solenergi, med nya, direktare och mindre smutsande sätt att utvinna solenergi. Detta framgår i en artikel i första numret för år 1973 av tidskriften *Chimija i zjiznj* (Kemin och livet). Artikelnen hänvisade till den forskning den amerikanske nobelpristagaren Melvin Calvin gjort på fotosyntesens område. Calvin har upptäckt, att växtklorofyll under solljusets inflytande kan avge elektroner till halvledande material, såsom zinkoxid. Calvin har tillsammans med sin medhjälpare konstruerat ett grönt fotoelement”, som frambringar en ström på omkring en tiondedels mikroampère per kvadratcentimeter. Efter flera minuters bruk, fortsatte artikelnen, förlorar växtklorofyllen sin känslighet eller ”uttröttas”, men dess livslängd kunde ökas genom att hydrokinon tillsattes den saltlösning som tjänade såsom elektrolyt. Klorofyllen förefaller verka som ett slags pump för elektroner, som föres från hydrokinonet till halvledaren. Calvin har beräknat, att fotoelement av denna typ med en yta på tio kvadratmeter skulle kunna ge en kilowatts energi. Han tror, att dylika fotoelement skulle kunna tillverkas i industriell skala inom tjugofem år och bli hundra gånger billigare än de solbatterier med kisel man nu experimenterar fram. Även om en direkt omvandling av solljus till energi medelst växtklorofyll ej skulle förverkligats år 2 000, säger artikelnen i *Kemin och livet*, vore det inte alltför svårt för människan att vänta ytterligare ett par årtionden med tanke på hur många millioner år omvandlingen av växter till kol tog i anspråk.

Under tiden har professor Gunar tillsammans med ett växande antal unga sovjetiska vetenskapsmän fortsatt att utforska problemet, huruvida växternas reaktioner kan tjäna såsom indikatorer på exempelvis motståndskraften mot frost, kyla och värme hos kornsorter och gurka, på potentiella sjukdomar hos potatis. Den ursprungliga inspirationen till sitt detaljerade studium av växterna fick han möjligen genom en artikel skriven av en kollega, A. M. Sinjuchin år 1958. Denna artikel hänvisar till en framstående indisk fysiolog och biofysiker, vilkens verk uppmärksammades mycket litet under hans livstid och sällan återopats efter hans död. Så tidigt som år 1920 utropade emellertid Kliment Arkadjevitj Tirmirjazev detta verk såsom inledande en ny epok i den internationella vetenskapens utveckling. Det var samme Tirmirjazev, till vilkens ära Moskvas jordbruksakademi fått sitt namn. Den indiske vetenskapsmannen, skrev Tirmirjazev, utarbetade ny apparatur, som var förbluffande i sin både enkelhet och känslighet, i syfte att motbevisa den av tyska botaniker befästa idén, att kommu-

nikation i växternas vävnader endast var en hydrostatisk fråga. Härigenom kunde han i hundradelar av sekunder mäta den tid som en signal erfordrade för att färdas längs stammen hos olika växter.

Sinjuchin klargjorde, att de sovjetiska växtforskarna blivit så imponerade av denne indiske forskares resultat, att de ämnade igångsätta en forskningskampanj, som direkt skulle grundas på hans sedan länge glömda slutsatser. I december 1958 hölls ett möte i Sovjetiska vetenskapsakademiens huvudsal för konferenser för att fira hundraårsminnet av den indiske vise mannens födelse. Tre ledande akademiledamöter sammanfattade inför en väldig församling de fantastiska genombrott indiern åstadkommit för icke endast växtfysiologien utan också fysiken och för de betydelsefulla och dittills oinsedda sammanhangen mellan dessa båda vetenskaper.

A. V. Lebedinskij, en ledande sovjetisk pionjär inom strålningsbiologien och rymdmedicinen, sade: ”Många år, under vilka en orkanliknande utveckling ägt rum inom den biologiskt inriktade fysiken, skiljer oss från den tid, då denne indiers verk framlades. Men då man idag läser hans arbeten, erfar man alltjämt i dem en oanad och rik källa till en hel kedja av ideer i den moderna vetenskapen.”

I detta arbete, sade en annan talare, ”kom växternas gröna värld, som tycks oss så orörlig och okänslig, på ett underbart sätt till liv och föreföll icke mindre, ofta nog till och med mer, känslig än djuren och människorna.”

Sex år senare hedrade Sovjetunionen denne förbisedde forskare med utgivandet av två vackert illustrerade volymer av hans samlade verk jämte ymniga kommentarer. Häri ingick hela den bok som första gången kommit ut över ett halvt århundrade dessförinnan, år 1902: *Response in the Living and Non-Living* (Gensvar från det levande och livlösa). I dessa sina verk lyckades det sir Jagadis Chandra Bose att genomföra det som i det tjugonde århundradet är så mycket av nöden: föreningen av det gamla österlandets visdom med det moderna västerlandets exakta, vetenskapliga metod och språk.

Ur dr Nicolls psykologiska kommentarer

Om ytterligare medel för själviakttagelse

I

Kan ni iakttaga skillnaden mellan ert eget liv och livet i allmänhet? Vad menar ni med uttrycket "mitt liv", som när ni säger: "Mitt liv har varit ett lyckligt liv" eller "Mitt liv har varit ett olyckligt liv"? Menar ni att saker och ting utanför er har varit behagliga eller motsatsen eller menar ni inre ting – att era sinnestillstånd och känslor och så vidare har varit behagliga eller motsatsen? Ni håller nog med mig om att det ibland händer att en människa, som befinner sig i en god situation i livet vad gäller det yttre, som har tillräckligt med pengar och en behaglig omgivning och inte har något allvarligt bekymmer osv., likväl är olycklig, och att det däremot ofta händer att en människa i mycket olika och rentav vidriga omständigheter är lycklig. Låt oss närmare betrakta denna situation. Vad är ens liv – detta som vi talar så munvigt om utan att se vad det är? När folk opåkallat önskar berätta sitt livs historia, vad talar de då om? De talar om *händelser*, om andra människor, om yttre ting. Men det egna livet har två urskiljbara beståndsdelar, vilket man för själviakttagelsens ändamål måste inse. Det egna livet består inte bara av händelser utan också av *tillstånd*. Tillstånd är inre och händelser är yttre. Tillstånden är ens egna tillstånd, det vill säga inre tillstånd, såsom dåliga sinnestämningar, vanemässig oro, vanemässig rädsla och vidskepelse, onda aningar, nedslagenhet å ena sidan eller å andra sidan bättre tillstånd, tillstånd av lycka, förnöjelse och medkänsla. Dessa finns inom en själv, det vill säga alla tillstånd är ens egna tillstånd. Händelser är yttre och når oss utifrån. Visserligen kan det vara så att ens inre tillstånd motsvarar en yttre händelse eller har orsakats av en sådan eller inte behöver stå i något förhållande till den. Men det är nödvändigt försöka inse att tillstånd och händelser är två olika saker, först och främst innan man tänker på hur de kan sammanhånga med varandra. Tag till exempel en behaglig händelse. Motsvarar ert inre tillstånd denna? Kan ni säkert säga att ert inre tillstånd motsvarar denna yttre händelse, när denna inträffar? Antag att ni vet att någon önskvärd händelse skall ske och att ni ser fram mot denna. Kan ni säga att ert inre tillstånd kommer att möta den med förtjusning, när den sedan inträffar? Eller medger ni att, även om händelsen inträffar, kanske rent av såsom ni hoppats, det ofta är något som saknas? Vad är det som saknas? Det som saknas är det motsvarande inre tillstånd, vilket så att säga skulle förbinda sig med den yttre händelse som ni så ivrigt såg fram emot. Och som ni nog alla vet, är det vanligen de fullständigt oväntade händelserna, som skänker oss våra bästa stunder.

Låt oss nu utgå från denna tanke, nämligen om hur inre tillstånd och yttre händelser motsvarar varandra. Såvida vi inom oss inte har det rätta tillståndet, kan vi inte rätt förbinda oss med den glädjande händelsen – det vill säga, det måste inom oss finnas något som intresserar sig för och därmed njuter av den yttre händelsen. Likväl är människor, när de tänker på sitt liv, som sagt mycket böjda för att tro att deras liv bara är *yttre händelser* och att deras liv varit olyckligt, om ett visst antal *yttre händelser* av ena eller andra slaget skett eller inte skett. Men en människas förmåga att leva beror på hennes inre utveckling – det vill säga på kvaliteten av hennes inre tillstånd. Ty i avseende på våra tillstånd är det i det inre, som *livsredskapet* ligger, och om detta redskap till exempel dränks i självömkan och oro och andra negativa känslor, hjälper det inte hur behagliga de yttre händelserna än är. Människan kan då inte taga emot någon händelse rätt, helt enkelt därför att *livsredskapet* – det vill säga människan själv – är alldeles oförmögen att på ett lyckosamt sätt förbinda sig med dylika händelser, som kommer från det yttre livet och kunde skänka henne behag och glädje. En människa kan se fram emot en utlandsresa, och när den sedan företas, är den en *händelse*. Men hon kan vara så snål, så ängsligt noggrann med minsta struntsak osv. att hela resan blir henne en enda lång plåga. Och

i ett dylikt fall är det människans *inre tillstånd*, som bär skulden. Om vi alltså frågar oss vad *vårt liv* består av, kan vi inte säga att det består bara av *händelser*, utan att det i än högre grad består av *tillstånd*. Tänk er att en människa, vilkens främsta böjelse är att vara pessimistisk och svårmodig och dyster, klagat för er att livet är något dåligt och inte värt att leva. Utgår ni då från att detta beror på att hon saknar lämpliga *händelser* eller att det beror på hennes *inre tillstånd*, och är ni då så dumma att ni tror att hon blir annorlunda, om ni ordnar en trevlig bjudning åt henne? Det sjuka ligger hos människan själv – och hur många iakttar ni inte varje dag som med sina usla *inre tillstånd* gör sitt eget liv och andras till en plåga och som i själva verket borde sättas i fängelse, eftersom de inte börjat inse vad deras eget *inre liv* egentligen är och föreställer sig att livet, som det kallas, är något som ligger helt och hållet utanför dem?

Försök alltså, när ni iakttar er själva, att skilja mellan yttre händelser och *inre tillstånd* och lägg märke till var ni står med avseende på både ert *inre tillstånd* och den yttre händelsens natur. Yttre händelser är av alla de slag. Det yttre livet är inte ett slätt ark papper, som vi kryper på liksom myror. Det är fullt av höjder och dalar, av fint väder och dåligt väder. Detta är livets natur – men vi uppfattar vanligtvis alla händelser eller åtminstone de obehagliga, såsom sjukdomar, krig osv., som om de vore undantag från regeln. Livet är en räckta olika händelser, som inställer sig den ena efter den andra, i större och mindre skala, som träffar er och som var och en har sin egenart. Och de *inre tillstånden* är återigen av alla de slag. Allt eget arbete handlar om *inre tillstånd*, och ni har alla hört talas om vilka felaktiga *tillstånd* man måste arbeta med och försöka att icke identifiera sig med. Om ni arbetar med dessa felaktiga *tillstånd* och försöker avskilja er från dem, så fångas ni liksom inte så lätt av dem och förlorar inte kraft genom dem. Händelser är *inflytanden*, som förändras varje stund i sina olika förändringar. Somliga av dem är bättre än andra, men de måste alla uppfattas medvetet, också de goda – på denna låga nivå i världsalltet, där vi befinner oss – nämligen på jorden. Andra av dessa *inflytanden* är mycket farliga, så att vi inte får till något pris identifiera oss med dem. Av det som nu sagts står det klarare att man skall betrakta sitt liv mer såsom ens *inre tillstånd* och att ens livs verkliga historia vore historien om ens *inre tillstånd* och i synnerhet ens negativa känslor. Att leva *hur som helst i en själv* – i denna väldiga *inre värld*, som är tillgänglig för varje enskild människa bara genom henne själv iakttagelse och alltid är osynlig för andra – är det värsta brott vi kan begå. Alltså börjar detta arbete med själv iakttagelse och med iakttagandet av felaktiga *tillstånd* hos en själv och med arbetet mot dessa. På detta sätt renas det *inre livet*, och eftersom *vårt inre liv* drar *vårt yttre liv* till sig, är det genom att ändra våra *inre tillstånd*, svälta ut somliga och nära andra, som vi ändrar inte bara *vårt förhållande till händelser* som når oss utifrån utan också naturen av de händelser som kommer till oss dag för dag. Det är bara på detta sätt, som vi kan ändra naturen av de händelser som träffar oss dag för dag. Vi kan inte ändra dem direkt, utan bara genom att ändra *tillstånden* – det vill säga genom att införa någon ordning i detta stökiga hus vi lever i. Det som betyder något är inte de händelser av idag som skett med er – såsom att ni tappat bort något eller något gick på tok eller någon glömde er eller talade ovänligt till er osv. osv. – utan hur ni förhöll er till allt detta – det vill säga, i vilka av era *tillstånd* ni befann er. Ty det är här ert verkliga liv ligger, och om era *inre tillstånd* vore riktiga, kunde ingenting som hör till yttre händelser besegra er. Försök därför såsom en första övning i att leva mer medvetet att skilja mellan *inre tillstånd* och yttre händelser och försök möta varje yttre händelse, efter att ni lagt till märke till dess natur, med den rätta *inre inställningen* – det vill säga, med det rätta *tillståndet*. Och om ni inte kan detta, så tänk åtminstone efteråt på det – sök först bestämma varje händelses natur och iakttag om detta slags händelse inträffar ofta för er och försök att se den klarare enligt sin rätta beteckning, såsom ”detta är att komma för sent” eller ”detta är att förlägga en sak” eller ”detta är att få höra en dålig nyhet” eller ”detta är att få en obehaglig överraskning” eller ”detta är hårt

arbete” eller ”detta är att vara sjuk”. Börja på detta mycket enkla sätt, och ni skall snart få se hur olika personliga händelser, och därför hur i detta avseende ens eget yttre liv, förändras hela tiden, så att det som ni i ena stunden inte kunde göra, kan ni göra i nästa. Ty händelser är liksom öppnandet och stängandet av dörrar. Då kommer ni att ifråga om vardagens små händelser kunna se vilka som delvis beror på orsaker inom er, vilka som sker av slump i det yttre och så vidare. Och tänk då på ert tillstånd och med vilket tillstånd ni vanligen möter en ganska typisk händelse och om tillståndet är så att säga det rätta redskap ni bör använda, den rätta biljett ni skall räcka fram, den rätta metod ni skall tillämpa på denna händelse. Gentemot väldigt många händelser måste man lära sig att förhålla sig *passiv* – det vill säga inte alls reagera, inte göra något, inte låta något ske i ens inre. Men att vara passiv kräver en stor inre medvetenhetsaktivitet för att hindra att det sker något slags mekanisk reaktion, när händelsen, som når oss såsom ett mekaniskt intryck, träffar tankens och känslans blotta associationsmaskineri, vilket vi av misstag uppfattar som oss själva. Nicoll, ss. 16–19.

II

Avdelning I – Följande är en kommentar, som hänför sig till idén om olika skenjag inom oss. Som ni vet betraktas i detta lärosystem människan icke såsom en enhet. Bristen på enhet hos människan är upphovet till alla hennes svårigheter och besvär. Människans kropp är en enhet och fungerar såsom ett helt, såvida den inte är sjuk. Men människans inre liv är inte en enhet och har inte en organisation och fungerar inte harmoniskt såsom ett helt. Med avseende på sitt inre tillstånd är människan en mångfald, och när man betraktar denna mångfald från denna läras synpunkt, talar man om den såsom mångfalden av skenjag hos människan. Människan har inget bestående jag utan en härskara av olika skenjag inom sig, vilka i olika ögonblick tar befälet över henne och talar ur henne, som om det vore med hennes röst, och enligt detta synsätt liknas människan vid ett oordnat hus, där ingen husbonde bestämmer utan en skara tjänare, som talar i den frånvarande husbondens namn. Som ni väl alla hört, är det största misstag man kan göra att tro att man själv eller andra äger ett enda, bestående jag. En människa är aldrig länge densamma. Hon förändras hela tiden. Men hon tror att en människa, därför att hon bär ett visst namn, till exempel Jakob, alltid är Jakob. Detta är alldeles osant. Denna människa, som vi kallar Jakob, har inom sig andra skenjag, som tar befälet i olika ögonblick, och även om Jakob kanske inte tycker om att ljuga, finns det hos honom ett annat skenjag – låt oss kalla det för Peter – som tycker om att ljuga och så vidare. Att uppfatta en annan såsom i alla stunder en och samma människa är att göra våld på henne, och att göra detsamma gentemot en själv är att göra våld på en själv. En mängd olika människor bor i envar av oss. Alla dessa är olika skenjag, som hör till personligheten, som det är nödvändigt att iakttaga och försöka lära känna, annars är ingen *självkänedom* möjlig – det vill säga, om det verkligen är *självkänedom* man söker och inte påhitt och inbillning om en själv. Icke en av er här har ett verkligt, bestående, oföränderligt jag. Icke en enda av er här har verklig enhet i sitt vara. Var och en av er är en folksamling. Vart och ett av dessa skenjag inom er tar i bestämda ögonblick kommandot över er och får er att göra vad det vill och säga vad det önskar och känna och tänka som det känner och tänker. Men allt detta vet ni redan, och jag vill tala mer ingående om denna *lära om många skenjag* hos människan och framkasta för er något om dess djupare innebörd och betydelse. Om några av er inte kan förstå det som nu följer, är det antingen därför att ni ännu inte haft tillräcklig övning i självakttagelse, i vilket fall ni måste bruka tålmod och vänta ett tag, eller, om ni varit längre i arbetet, är det därför att ni ännu inte ens har börjat att på allvar iakttaga er själva – det vill säga ni har inte börjat att arbeta med er själva och kanske inte ens har på allvar tänkt efter på vad det betyder. I det senare fallet kan jag bara säga att ni verkligen måste söka anstränga er att förstå vad det betyder, genom faktisk självakttagelse, och så snart som möjligt, ty i arbetet är det tiden

som räknas, och tillfällena börjar av sig själva att bli allt färre, och om man inte griper dem, när det är möjligt, kan det av sakernas själva natur bli för sent att uträtta något med en själv vad avser inre förändring, vilken är möjlig endast genom själviakttagelse och den självkänedom som uppstår därav.

Det första, som jag vill rikta er uppmärksamhet på i samband med läran om många skenjag hos människan, är att människan inte kan förändras så länge som hon uppfattar sig själv såsom *en enda*. Men har ni själva tänkt – det vill säga med ert eget tänkande – varför det är så? Ni vet alla att detta arbete syftar till att få människan att tänka själv och att bara höra om detta systems ideer utan att själv tänka på dem och därmed göra dem till något eget är bara slöseri med tid. Arbetet är inte något yttre utan något inre, och människor, som inbillar sig att arbetet liksom en organisation i det yttre bär dem med sig, är bedrägligt felunderrättade om dess mening. Själva faktum att arbetet börjar med *själviakttagelse* räcker sannerligen för att visa dem att det kräver individens egen ansträngning och att bara individen själv, var och en av er, kan iakttaga sig själv och att ingen annan kan göra det åt er. Det är bara genom ansträngningen att iakttaga sig själv, som en människa till sist själv kan inse att hon inte är en enda och därmed skingra illusionen att hon är en enda, bestående, oföränderlig individ. Ty så länge människan har denna illusion att hon alltid är en och densamma, kan hon inte förändras – och som ni vet, bygger detta arbetes ändamål på tanken att självförändring eller självförvandling är en bestämd möjlighet hos envar och tillvarons verkliga mål. Men denna självförändrings utgångspunkt förblir dold, så länge som människan behärskas av illusionen att hon är *en enda*. En människa måste själv inse att hon inte är *en enda* utan *många*, och detta kan hon göra bara genom okritisk själviakttagelse. Men länge kommer illusionen att hon alltid är en och samma att kämpa med hennes försök att okritiskt iakttaga sig själv och försvåra för henne att inse betydelsen av hennes iakttagelser. Hon finner då på ursäkter och rättfärdigar sig själv och håller fast vid uppfattningen att hon egentligen är en enda och har en bestående individualitet och att hon alltid vet vad hon gör och tänker och säger och alltid är medveten om sig själv och alltid styr sig själv. Det blir då mycket svårt för henne att medge för sig själv att detta inte är fallet. Och å andra sidan är det alldeles meningslöst, om hon låtsas tro att hon inte är *en enda* och inte själv inser denna sanning. Det ingår i detta systems *kunskap* att människan inte är en enda utan många. Men som blott kunskap är det bara något som ligger i människans minne. Om människan icke inser denna kunskaps sanning genom att tillämpa den på sig själv, genom att arbeta med sitt vara, kan den inte bli till förståelse. En människa kanske säger: ”Jag vet att jag inte är enda utan många – arbetet säger detta.” Men detta är ingenting. Kunskapen förblir då något för människan själv yttre. Men om hon tillämpar denna kunskap praktiskt och genom långvarig själviakttagelse börjar se dess sanning, så skall hon säga: ”Jag förstår att jag inte är en enda utan många” – och detta är något helt annat. Kunskapen har då så att säga burit frukt hos henne och är då inte längre bara kunskap utan också förståelse, eftersom hon har tillämpat kunskapen på sig själv och genom den arbetat med sitt eget vara. Och ni minns den starka tonvikt som i detta system läggs på skillnaden mellan kunskap och förståelse och hur ofta det sägs att i denna tid, i dag, kunskapen har fått växa bortom förståelsen, eftersom människan utvecklats bara på *kunskapsidan* och inte på motsvarande sätt på *varasidan*.

När en människa börjar iakttaga sig själv från utgångspunkten att hon inte är en enda utan många, börjar hon arbeta med sitt vara. Hon kan inte göra detta, om hon sitter fast i övertygelsen att hon är en enda, ty då förmår hon inte skilja sig från sig själv, eftersom hon uppfattar allt hos sig själv, varje tanke, varje sinnesstämning, känsla, impuls, begär, känsla och så vidare såsom henne själv – det vill säga såsom ”jag”. Men om hon börjar iakttaga sig själv, blir hon i den stunden två – en iakttagande sida och en iakttagen sida. Och om hon inte delar sig på detta sätt och kämpar med att göra denna delning allt tydligare, kommer hon aldrig att kunna för-

ändras från där hon befinner sig. Eftersom hon alltid uppfattar allt som sker inom henne såsom henne själv, säger hon "jag" om alltsamman, och då blir också allt "jag" hos henne, och genom att identifiera sig med allt som sker inom henne och uppfatta allt detta såsom "jag" gör hon det omöjligt för sig att förändras, ty allt gömmer sig då bakom denna illusion om "jag" och fortsätter att leva inom henne. Faktiskt får då hela den folkmassa som utgör en människa – den massa av olika skenjag som finns hos henne – både användbara och värdelösa – så att säga lika rättigheter och lika stort skydd av henne, då hon ju är alldeles ur stånd att skilja dem från varandra, eftersom hon uppfattar dem alla såsom henne själv. Detta är bara ett sätt att framställa den situation som råder hos en människa, som förblir övertygad om att hon är *en enda*. Nu är det så att en människa inte kan börja förändras, förrän hon såsom resultat av själviakttagandet kan säga: "*Detta är inte jag.*" Så snart hon kan börja säga detta i sitt inre om något hon iakttar hos sig själv, börjar hon skilja sig från sig själv. Det vill säga hon börjar avlägsna förnimmelsen av "jag" från det, och resultatet blir till sist och ofta först efter en kamp att det hon har iakttagit börjar förflytta sig bort från henne och fjärma sig från henne i hennes inre värld. Men detta är omöjligt, om hon tror att det hon har iakttagit är *hon själv*, ty då är det alltså ett skenjag hos henne, och skenjag kan inte förändra skenjag, ty då är ingen avskilning möjlig, utan hon förblir då förenad med det hon iakttagit genom att ha uppfattat det såsom "jag" – det vill säga såsom henne själv – i stället för att ha uppfattat det såsom ett skenjag hos sig.

När en människa tänker, tror hon att det är hon själv som tänker. Men våra tankar kommer och går på måfå, såvida vi inte tänker djupt och uppmärksam, vilket sker blott mycket sällan. De tankar, som far kors och tvärs i vårt inre, kommer från olika skenjag inom oss. Låt oss antaga att en människa märker att hon hyser negativa tankar om arbetet eller om en människa eller något som har hänt. Låt oss antaga att hon tar dessa tankar för sina egna – såsom henne själv – det vill säga såsom "jag" – och låt oss även antaga att hon känner något slags obehag gentemot dem. Hon säger för sig själv: "Jag får verkligen inte tänka så här." Detta kanske leder till något resultat eller kanske det inte gör det. Men det viktiga är att hon gör ett misstag – nämligen misstaget att uppfatta allt som sker inom henne såsom hon själv, såsom "jag". Om hon iakttar sig själv rätt, lägger hon märke till dessa tankar icke såsom varande hon själv utan såsom kommande från ett negativt skenjag hos henne, ett skenjag som hon kanske redan vet något om. Låt oss antaga att hon känner detta skenjag inom sig ganska väl. Hon urskiljer genast att det är detta skenjag, som talar inom henne och förmedlar sina tankar till henne genom tankecentret och samtidigt sätter i gång ett särskilt slags negativ känsla. Hon uppfattar inte för ett ögonblick detta negativa skenjag såsom henne själv utan betraktar det såsom något som visserligen finns hos henne men är skilt från henne. Resultat blir att det skenjaget säger inte får någon makt över henne, eftersom hon är skild från det. Men om hon somnar inom sig – det vill säga upphör att vara medveten om vad som försiggår inom henne och vilka skenjag som finns i hennes närhet – råkar hon i dess våld och i det hon blir identifierad med det, inbillar hon sig att det är hon själv som tänker sålunda. Genom att göra detta stärker hon detta negativa skenjags makt över sig – ty det vi identifierar oss med, vad det än är, har makt över oss, och ju oftare vi identifierar oss med något, desto mer är vi slavar under detta något. Med avseende på själva arbetet ligger våra frestelser just i de negativa skenjagen – det vill säga i de skenjag som hatar arbetet, eftersom deras liv inom oss hotas av detta. Dessa negativa skenjag sätter i gång vissa slags tankar genom att påverka tankecentret och använda det material som finns lagrat i dettas rullar. Om vi fortsätter med dessa tankar – det vill säga med dessa negativa skenjag, som för ögonblicket arbetar i oss – förmår vi inte skaka deras inverkan av oss. Deras första inverkan är att få oss att känna att vi förlorar kraft. Så snart vi känner en plötslig kraftförlust, beror det praktiskt taget alltid på verkan av ett negativt skenjag, som inlett en tankegång från våra minnen och som genom att noga välja sitt material framställt något i en felaktig dager – och det måste ihågkommas att alla

negativa skenjag kan bara ljuga, liksom alla negativa känslor kan bara förvränga allt, såsom till exempel misstänksamhetens känsla. Såvida vi ej kan iakttaga det negativa skenjagets verkan i tankecentret, vinner det makten över oss. Det vinner makten genast, om vi fattar det såsom ”jag” – såsom oss själva. Men om vi ser det såsom ett skenjag verkande i oss, kan det inte göra detta. Men för att inse att det är ett skenjag inom oss måste vi redan, genom praktiskt arbete med oss själva, ha förvissat oss om att det finns många olika skenjag inom oss och att vi inte är en enda utan många.

* * *

Avdelning II – Låt oss återkomma till den illusion envar har om att han är en enda. Denna illusion finns hos envar av oss. Den kan uppdagas bara steg för steg genom individens egen iakttagelse. Envar av oss tillägger sig individualitet och inte endast individualitet utan också full medvetenhet och vilja. Men som ni vet, lär detta system av ideer som vi studerar att människan inte är en enda utan många – det vill säga, hon är inte en enda individ utan många olika människor – och även att hon egentligen inte är *medveten* utan nästan alltid sover, är upptagen av drömmar, inbillning, krav på hänsyn, negativa känslor och så vidare, och som resultat av allt detta inte minns sig själv och därför så att säga kastar bort och förstör sitt inre liv och lever i ett slags mörker och slutligen att hon inte äger *vilja* utan har många olika viljor, som strider mot varandra och riktas åt olika håll. Om människan vore en enhet i stället för en mångfald, skulle hon äga verklig individualitet. Hon skulle vara en enda och därför äga en enda vilja. Den illusion, som människan har om sig själv, att hon är en enda, avser således en möjlighet. Människan *kan* nå varats enhet. Hon kan nå sin verkliga individualitet. Men det är just denna illusion, som först och främst står människan i vägen, om hon vill uppnå denna möjlighet. Ty så länge som en människa inbillar sig äga något, söker hon inte efter det. Varför skulle en människa sträva efter något, om vilket hon aldrig ens för ett ögonblick tvivlat att hon redan äger det? Detta är en av de verkningar inbillningen övar, när den så att säga utfyller det som saknas eller får det att framstå som om vi vore lika det ena eller det andra, när vi i själva verket är motsatsen. I detta arbete sägs det ständigt att vi måste kämpa med inbillningen, och ni måste förstå att detta avser också inbillningen om oss själva. Det är nödvändigt att kämpa med vår inbillning om oss själva, inte bara därför att den inger oss falska upplevelser och erfarenheter, konstlade känslor och ofta driver oss in löjligen situationer, utan också därför att den omöjliggör allt inre växande. Och det är nu, av allt som redan sagts, lätt att inse varför det är så. Ty om vi inbillar oss att vi redan har egenskaper av vara, vilka vi är långt ifrån att äga, kan vi aldrig förvänta oss att äga dem. Vår inbillning utfyller då bristen. I själva verket kommer vi aldrig att veta att vi saknar något med avseende på oss själva – det vill säga med avseende på egenskapen i vårt vara – och kommer vi att tro att det enda vi saknar är uppskattning, berömmelse, pengar, tillfällen eller något annat dylikt yttre ting men att det med avseende på oss själva inte råder någon allvarigare brist. Detta är den makt illusionen har, och därför sägs det i den liknelse, som arbetet framställer om fåren och trollkarlarna, att människan är hypnotiserad genom sin inbillning och lever fången i illusionen att hon är ett lejon eller en örn, när hon egentligen är ett får och att hon samtidigt, såsom får, har makten att fly undan trollkarlarna, som är alltför lata eller snåla för att bygga staket att stänga henne inne med.

Vad vi skall förstå av allt detta är att en illusion är något mycket verkligt och bestämt i sina effekter. Inbillningen är inte blott ingenting – ”inget annat än inbillning”, som vi brukar säga. Den är sannerligen något mycket mäktigt. Den är en reell kraft, som verkar överallt på mänskligheten och håller människan kvar i ett tillstånd av sömn, antingen hon är primitiv eller civiliserad. Och förrän en människa börjar veta vad det är att *minnas sig själv* – det vill säga nå upp till det tredje medvetenhetstillståndet – finner den kraft, som i de två lägre medvetenhetstillstånden yttrar sig såsom inbillning, icke sin rätta riktning och verkar därför emot

henne. Såsom vi sett, inbillar sig människan att hon är en enda, och på grund av denna illusion kan hon inte förflytta sig från där hon är i sig själv. Envar befinner sig i själv på ett visst stadium av sig själv, och ingen kan förflytta sig från detta stadium, där han befinner sig i sig själv, om han inte själv *inser* mycket klart att han inte är en och samma människa utan många olika människor och att det är en illusion att fortsätta tro att han är en enda.

Denna insikt, denna inre förnimmelse, ändrar en människas uppfattning om sig själv. Den ändrar eller börjar ändra hennes jagförnimmelse. Så länge hon lever i illusionen om att hon är en enda, har hon *en felaktig jagförnimmelse*. Men detta vet hon inte. Vad hon heller inte vet är att detta är grunden till inte bara att hennes liv är alldeles felaktigt och att hennes umgänge med andra är alldeles felaktigt utan också att hennes evolution är omöjliggjord. Ty en människa kan inte förändras, så länge som hon tillägger sig varats *enhet*, ty då är allt hos henne hon själv. Då tillägger hon sig allt gott och ont som finns hos henne själv. Genom att hon fattar allt som finns hos henne själv såsom henne själv får hon taga ansvaret för varje tanke och varje sinnesstämning, ty om hon tror att allt hon tänker och gör och säger är sådant hon tänker och gör och säger inifrån sig själv, så blir det hennes eget, eftersom hon gör allt detta till sitt eget genom att tillägga sig själv allt detta. Illusionen om att hon alltid är en och samma människa och att hon är fullt medveten om allt och att hon har vilja och alltså styr sig själv gör henne fullständigt blind för faktum att hon inte är det medvetna ursprunget till allt hon tänker och säger och gör. Självakttagelsen skall visa henne att hon praktiskt taget inte har någon kontroll över sina tankar och inte kan sluta tänka, om hon försöker göra det, och att tankar av varje slag kommer och går hos henne antingen hon önskar dem eller inte. Och det är detsamma med hennes känslor och med hennes sinnesstämningar, hennes ord och hennes handlingar. Men om hon inte kan medge att hon är långt ifrån fullt medveten om allt hon säger och gör och ingalunda har full kontroll över sina tankar och sinnesstämningar och känslor och alls icke är en och samma människa, så förblir allt detta dolt, gömt för henne genom hennes egen inbillnings makt och förblir hela hennes förnimmelse av sig själv, hennes hela jagförnimmelse och hennes förhållande till sina inre tillstånd falska. Men om en människa tack vare praktisk och ärlig självakttagelse inte längre tror att hon är en enda och inte längre tillägger denna inbillade enda människa allt som finns och allt som kommer in i hennes inre värld, så börjar hon göra det möjligt för sig att förändras. *Ty en människa kan taga emot hjälp bara genom det hon tror på.* Om hon tror att hon är en enda, kan hjälp inte nå henne, ty hon tillägger sig då själv allt och är därmed inte bara ansvarig för allt utan är också så att säga helt fylld av sig själv, så att det inte finns utrymme för något annat. Men när en människa inser att hon inte har någon rätt att tänka på sig själv såsom en enda och att det inom henne finns väldigt många olika människor, varav somliga riktigt obehagliga, och att hon ingalunda är full medveten och förvisso inte har någon egen vilja, är detta, även om det går emot hennes fåfänga och sårar hennes stolthet, utgångspunkten för varats förändring. Nicoll, ss. 19–25

Om arbete med en själv

Det är nödvändigt att arbeta med en själv *i dag*. Varje dag är en sammanfattning av ens liv. Ens liv är vad som återstår vid döden – det vill säga en människa är sitt liv, och det är vad som menas, när det i skrifterna sägs att boken om ens liv eller livets bok öppnas vid döden. En människa är sitt liv. En dag i ens liv är en liten kopia av ens liv. Om en människa inte arbetar en dag i sitt liv, kan hon inte ändra sitt liv, och om hon säger att hon vill arbeta med sitt liv och ändra det och inte arbetar en dag i sitt liv, så förblir hennes arbete med sig själv ren inbillning. Hon tröstar sig med inbillningen att hon kommer att arbeta med sitt liv och börjar faktiskt aldrig arbeta en enda dag i sitt liv. Ens liv består av dagar och år. Om en människa icke arbetar en dag av sitt liv med självakttagelse genom att tillämpa detta arbetes ideer

praktiskt på det hon iakttar, så finns det ingen utgångspunkt. Hon säger kanske att hon skall arbeta i morgon. Ni minns talesättet att vi skall få sylt i morgon. Men det är alltid i morgon. Om en människa säger: ”Jag skall börjar arbeta med mig själv i morgon”, så kommer hon aldrig att arbeta med sig själv, ty det är alltid i morgon hon skall arbeta och aldrig i dag. I arbetet kallas detta ibland sjukdomen *mañana* – i morgon. Så länge människan alltid säger *mañana* – det vill säga i morgon – kommer hon aldrig att förändras.

För att arbeta med sig själv måste man inskränka arbetsområdet – det vill säga inte drömma fåfängt om att arbeta i framtiden med något stort, utan arbeta i dag – att inskränka praktiskt arbete till i dag, till just denna dag med dess händelser och att inte tänka i begrepp av morgondagen. Har ni börjat iakttaga er själva med avseende på dagen – den vanliga, alltid återkommande dagen som är den kosmiskt bestämda miniatyren av året och hela ens liv? Ni känner alla yttrandet: ”Var dag har nog av sin egen plåga.” Men har ni tänkt på vad detta yttrande betyder och har ni begrundat det sammanhang, vari Kristus föllde detta yttrande? Vad betyder till exempel *nog*? Nog för vad? Det är nog att arbeta med dagens plåga. Om en människa börjar arbeta om så bara litet grand med dagen och dess förargelser och besvär, så börjar hon arbeta praktiskt med sig själv. Men hon måste lära känna sin dag och lära känna sig själv med avseende på sin dag. Det finns en viss genomsnittlig dag, som varje människa genomlever, förutom mycket ovanliga händelser. Den vanliga dagens händelser har, som ni nog medger, en viss återkommande likhet för varje människa. Antag nu att en människa aldrig inser detta och aldrig iakttar sig själv i samband med de händelser som typiskt inträffar på hennes genomsnittliga dag. Hur kan hon då ens tro att hon arbetar med sig själv och hur kan hon ens antaga att hon kan ändra sig? Att ändra varat börjar med att ändra sina reaktioner på dagens verkliga händelser. Detta är början av att fatta sitt liv i en verklig och praktisk mening på ett nytt sätt. Om man varje dag förhåller sig på samma sätt till samma slags återkommande händelser, hur kan man då tro att man kan förändras? För att lära känna er själva börja med att iakttaga hur ni förhåller er till de händelser som inträffar en enda dag i ert liv. Lägga märke till hur ni reagerar – det vill säga, lägga märke till era *mekaniska reaktioner* på alla de små händelser som inträffar och på andra människor och lägga märke till vad ni säger, känner, tänker och så vidare. Försök sedan att se hur ni kan ändra dessa reaktioner. Om ni är vissa om att ni alltid uppför er medvetet och förnuftigt och att ni aldrig har fel och så vidare, så kommer naturligtvis ingenting att förändras inom er, ty ni kommer aldrig att kunna inse att ni är en maskin, en mekanisk människa, som alltid säger och känner och tänker och gör typiska saker enligt hur omständigheterna förändras om och om igen. Men kanske ni tack vare en smula anspråkslöshet eller ödmjukhet eller, ännu hellre, tack vare ökande medvetenhet om er själva, inser att ni inte är *en enda* – inte en fullt medveten individ, som i varje stund vill det liv han lever, utan ena stunden är en snåljåp, i nästa en lättstött stackare, i ytterligare nästa en välvillig människa och därefter en som är lysten på skvallor och skandaler, sedan en helgonlik och därpå en lögnaktig människa. Försök göra arbetsövningen att uppföra er *medvetet* en liten del av en dag i ert liv. Ty allt vi gör påverkar oss för alltid. Ett enda ögonblick, vari vi är medvetna nog att inte bete oss maskinmässigt, kan, om vi däri handlar *frivilligt*, ändra många framtida resultat. Om ni till exempel lär er litet franska i dag, så kan ni mera i morgon, men om ni ingenting gör i dag, så kan ni inte mera i morgon. Detsamma gäller för arbetet med en själv. Men man måste arbeta frivilligt med sig själv och inte därför att man är tillsagd att göra det. Att arbeta trumpen eller för belöning är en sak, att arbeta med en själv, därför att man ogillar något i en själv och längtar efter att ändra det, är något annat.

Hela vårt sätt att fatta en dag i vårt liv är felaktigt, eftersom det genom vanans makt stelnar och blir mekaniskt. Då är vi sannerligen maskinmässiga och har ingen verklig känsla för det vi gör och går våra dagar egendomligt känslolöst – det vill säga vi följer dagens mekaniska vanor

och har inget verkligt liv och tar inte emot några nya intryck. Det är då "den", det vill säga maskinen, verkar i oss. Men om en människa börjar sin dag *medvetet*, kan hela dagen bli ganska annorlunda för henne. Men hon måste lära känna vad det betyder att arbeta med sig själv, fatta sitt liv *såsom en dag* – se, iakttaga och inse vad en dag är för henne och inte tro att en dag är oviktig för henne, därför att den är så vanlig och att arbete betyder något i framtiden – eller att arbete är något "hon ännu inte har någon chans att tillämpa på sig själv, eftersom hon är så upptagen med sitt dagliga arbete", såsom någon en gång sade till mig på fullt allvar. Hur stiger ni upp, i vad slags sinnesstämning befinner ni er vid frukosten, vad är det som alltid gör er upprörda och så vidare och så vidare? Tro nu inte att förändring av en själv handlar bara om att röka mindre eller äta mindre. Kom ihåg att arbetet är psykologiskt. Vårt dagliga liv, vårt yrke, vår sysselsättning osv., är inget annat än en dröm, som vi identifierar oss med. Men denna förståelse kommer sakta – när vi bättre förstår vad *sömn* och maskinmässighet innebär och varför det sägs att mänskligheten *sover* och att livet är mekaniskt. För att arbeta med er själva, börja arbeta med det dagliga livet, så skall ni förstå vad som menas med det underliga yttrandet i Herrens bön: "Giv oss i dag vårt dagliga bröd". Ty ordet "dagliga bröd" betyder här på grekiska översubstantiellt bröd eller "bröd från ovan". Ideerna i detta arbete är ämnade att ge oss *bröd för livet* i tvåfaldiga innebörden av de ideer och den kraft vi behöver för att möta det dagliga mekaniska livets besvär och således översubstantiellt "bröd", och att ge näring åt en ny begynnelse i oss själva, ty i arbetet söker envar att bli en ny människa. Ingen kan ändra sitt liv eller ändra något med avseende på sina mekaniska reaktioner på sitt dagliga liv, om han inte får hjälp av nya ideer och hjälps av den kraft som kommer av dessa nya ideer och de nya tankar som uppstår hos honom, om han börjar förstå dem. Kom ihåg att den minsta sak räknas ifråga om mekanisk reaktion på vårt vanliga liv – den minsta negativa reaktion räknas och det minska felaktiga tänkande om en själv eller en annan eller krav på hänsyn eller negativ inbillning och så vidare. Att bereda lägre centra på att taga emot de ideer och den kraft som alltid kommer från högre centra (men som vi så att säga inte hör på grund av vårt tröga inre tillstånd av sömn) är ett långvarigt arbete – men varje försök vi frivilligt gör att rätta till en negativ reaktion eller skilja oss från den, varje försök vi gör att minnas oss själva, när vi ställts inför någon svårighet, varje handling av ärlig själviakttagelse vi utför, när vi ljuger eller skryter eller gör oss märkvärdiga under falska personlighetens påverkan eller förvränger sanningen för att skada en annan, allt detta bidrar till att åstadkomma rätta förbindelser i lägre centra och så förbereda dem på att kopplas samman med högre centra och den hjälp som kommer från dessa.

NOT TILLAGD

Låt oss nu tala något om eget arbete i denna stund, då det finns detta tillkommande faktum att det pågår krig.³ En människa, som är inbegripen i detta arbete, måste avskärma sig från det mekaniska livets effekter, annars så att säga förtäres hon av detta liv. Allt arbete med en själv hänger samman med att man avskärmar sig, så att något kan växa och utvecklas som annars inte kan göra detta under mekaniska livets påverkan, eftersom mekaniska livet inte utvecklar något utöver personligheten i oss och denna, ehuru nödvändig, ännu icke är utvecklingen av den verkliga delen av oss, utan något konstlat. Om en människa inte avskärmar sig utan identifierar sig med allt och slösar sin kraft på negativa känslor och krav på hänsyn, inbillning och mekaniskt

³Dr Nicoll höll detta föredrag för sina elever den 12 juni 1941. Vid denna tid hade britterna vunnit slaget om Storbritannien, men det skulle dröja ytterligare tio dagar, innan Hitler anföll Sovjetunionen ("Operation Barbarossa") och därmed gjorde klart för världen att han övergivit den tidigare planerade invasionen av Storbritannien ("Operation Seelöwe").

prat och så vidare, så kan ingenting hos henne utvecklas utöver vad hon mekaniskt är. Faktiskt måste människan i esoteriken bli hermetiskt sluten, såsom en gammal utsaga lyder, och detta avser något inre, varom vi skall tala en annan gång, i samband med tystnadens makt. Utsagan tillhör forna tiders språk, när det fanns en undervisning om människans inre evolution förbunden med namnet Hermes. Frånsett detta kan ni förstå att om ni hela tiden läcker och inte avskärmar er från mekaniska livet, så kommer det aldrig att finnas kraft nog hos er för att något skall kunna växa inom er. Ni kommer då inte att kunna ens utveckla vanliga förmågor. Det är alltså nödvändigt att lära sig hålla tungen på avstånd och kämpa *mot det mekaniska livet* varje dag. Det är därför det ibland sägs att detta arbete *går emot livet* – det är det mekaniska livet som då menas. Men om ni har en i grund och botten felaktig inställning till detta liv och tror att allt borde gå rätt till i livet, så fattar ni också de vanligaste besvär såsom undantagsfall och blir ständigt besvikna och upprörda och förlorar kraft och är blott och bart svaga människor – det vill säga svaga i livet. Det skrivs och sägs en massa sentimentalt nonsens om livet. Men dylikt träffar ni inte på i arbetet. Arbetet säger att livet är mekaniskt, att mänskligheten sover, att människor inte kan göra och att allt bara händer. Likväl kan människor icke inse detta, ens när de hemskaste saker sker, utan tror att sådant beror på den eller den människan eller att det är något utöver det normala och så vidare. Allt dylikt beror på felaktig inställning. Ni minns hur definitionen av en *god husägare* lyder i detta system – en människa som gör sin plikt, är en ansvars-tagande människa och så vidare, men som *inte tror* på mekaniska livet. Nu ser ni att här ligger det något som är mycket svårt att förstå, så svårt att jag inte skall säga mer om det än att det i denna tid är mycket viktigt att inte låta *något som sker i livet* försvaga era tankar om, era känslor för och er upplevelse av själva arbetet på det sätt som sker hos många vanliga människor, som vid upplevelsen av krigets fasor känner sig övertygade om att det inte kan finnas någon mening i tillvaron och inte någon Gud. Minns att arbetet säger att livet är mekaniskt och att människan sover. Det utgår med andra ord inte från några falska föreställningar om livets natur eller människans natur. Inser ni ej att, om ni tar den yttre scenen – det vill säga livet – såsom er bedömningsgrund och måttstock, hur detta krig kan draga ner er och få er att förlora kraft? Kan ni nu inse, om den inställning ni har till livet utgår från arbetet, att detta krig kan öka arbetets verklighet? Sök finna ut vad som menas i det jag nu kortfattat sagt och sök handla därefter – det vill säga sök *tänka* enligt arbetets ideer och så få den rätta inställningen till livet på jorden, där, som ni vet, vi står under så många lagar – där vi sannerligen befinner oss nästan i den sämsta delen av hela skapelsen. Ni har ofta hört det sägas att det i detta arbete är nödvändigt att *förvandla intryck* och att detta är kärnan i den första medvetna chocken, såsom den kallas. Jag vet att många av er inte förstår praktiskt vad den första medvetna chocken innebär utan bara säger att den innebär själverinring. Men ett ord förklarar inte vad den betyder. Förvandlingen av det dagliga livet, det vill säga av dess inverkan på oss, hänger på förståelsen av allt ni fått lära er om det praktiska arbetet – om själviakttagelse och arbete med negativa tillstånd, arbete med identifiering och så vidare. Det är detta som *avskärmar* er. När ni inser att ni inte behöver fatta en sak eller en människa på det sätt ni annars brukar, förvandlar ni något och avskärmar er samtidigt. *Själverinring, icke-identifiering* och *avstående från krav på hänsyn* hjälper alla till att avskärma oss från mekaniska livets inflytanden. Att handla medvetet i en svår stund har samma effekt. Likaså: om ni upplever en stund av verklig medvetenhet, en stund av själverinring, känner ni att det är liksom ni vore avskärmade från livet och att ingenting kunde beröra er. Och detta skulle vara rådande, om vi alltid befunde oss i ett tillstånd av själverinring. Vår uppgift består i att söka *efterlikna* högre medvetenhetstillstånd, så att vi kan draga dem till oss. Nicoll, ss. 25–29

Maurice Nicoll, *Psychological Commentaries on the Teaching of G. I Gurdjieff and P. D. Ouspensky*, ss. 16–29.

Ur Mahatmabreven till A. P. Sinnett

Ett brev av K.H.

Först mottaget efter återupplivandet i februari 1882.

Min Broder – jag har varit på en lång resa efter den högsta kunskapen. Jag tog mig en lång tid för att vila. Därpå, efter att ha återvänt, fick jag ägna all min tid åt plikten och alla mina tankar åt det Stora Problemet. Allt detta är nu över: nyårsfirandet är till ända och jag är ”Jag” än en gång. Men vad är *Jag*? Blott en vidarefarande gäst, vilkens alla bekymmer är liksom en hägring i den stora öknen. . . .

Hur som helst är detta min första lediga stund. Jag erbjuder den Er, vilkens inre Jag förlikar mig med den yttre människan, som blott alltför ofta glömmar att den stora människan är den som är starkast i tålmodets övande. Se Er omkring, min vän; se de ”tre gifterna” rasa inuti människornas hjärtan – vreden, girigheten, förblindelsen, och de fem mörkren – avunden, lidelsen, tvekan, lättjan och otron – som alla hindrar dem att söka sanningen. De kommer aldrig att bli fria från sina fåfänga, onda hjärtans nedsmutsning, ej heller förnimma den andliga delen av sig själva. Vill Ni inte försöka – för att korta avståndet mellan oss – att lösgöra Er ur det nät av liv och död, vari de alla är fångna, att mindre älska åtrå och begär? Unge Portman funderar allvarligt på att lämna allt, att komma över till oss och ”bli en tibetansk munk”, som han uttrycker det. Han har egendomligt hoprörda föreställningar om de två helt olika slags kännetecken och förutsättningar som gäller ”munken” eller *laman* och den levande ”Ihan” eller *brodern*, men låt honom för allt i världen försöka.

Ack, jag är först nu i stånd att korrespondera med Er. Låt mig samtidigt säga Er att det är svårare än förut att växla brev med Er, ehuru min aktning för Er märkbart ökat i stället för minskat – som Ni fruktade – och skall inte avtaga annat än såsom resultat av Era egna handlingar. Att ni skall försöka undvika att resa något dylikt hinder vet jag väl, men människan är, när allt kommer omkring, ett offer för omständigheterna, när hon lever i samhällets atmosfär. Vi kan vara angelägna om att hjälpa dem som vi hyser intresse för och likväl vara lika oförmögna att göra det som den vilken ser en vän uppslukas i ett stormigt hav, när ingen båt finns till hands att sättas ut och hans personliga styrka förlamas av en starkare hand, som håller honom tillbaka. Ja, jag ser Er tanke ... men Ni har fel. Klandra icke den helige mannen därför att han strängt gör sin plikt för mänskligheten. Hade det inte varit för chohanen och hans återhållande inflytande, skulle Ni nu inte återigen fått läsa ett brev från Er transhimalayanske korrespondent. Slätternas värld strider mot bergens, det vet Ni, men vad Ni inte vet om, är den stora skada Ni vållat med Era egna omedvetna indiskretioner. Skall jag ge Er ett exempel? Minns den vrede som framkallades hos Stainton Moses av Ert alltför okloka brev, vari Ni citerade *ad libitum*, och med en frihet, som bar de fördärvligaste frukter i sitt sköte, ur mitt brev till Er om honom ... Den orsak, som vid denna tid igångsattes, har nu givit sina resultat: icke blott har S.M. helt och hållet fjärrmat sig från Samfundet, varav somliga medlemmar tror på oss, utan han har även i sitt hjärta beslutat den Brittiska Grenens fullständiga tillintetgörelse. Ett *psykiskt* Samfund är i färd att bildas, och han har lyckats att få Wyld, Massey och andra att gå över till detta. Skall jag också säga Er denna nya sammanslutnings framtid? Den kommer att växa och utvecklas och vidgas, och till sist kommer Teos. Samf. i London att ställas i skuggan av den och mista först sitt inflytande, sedan sitt namn, tills teosofin med själva sitt namn blir något som hör det förflutna till. Det är Ni ensam, den enkla handlingen av Er snabba penna, som kommer att ha alstrat den *nidana* och den ten-del, ”orsaken” och dennas ”verkan”, och sålunda kommer sju års arbete, grundarnas av Teos. Samfundets ständiga, oförtrutna ansträngningar, att förgås – dödade av ett mediums sårade fåfänga.

Denna enkla handling från Er sida gräver i tysthet en avgrund oss emellan. Detta onda kan

alltjämt avvändas – låt Samfundet existera blott till namnet till den dag, då det kan få medlemmar, med vilka vi kan arbeta *de facto* – och genom skapandet av ännu en motverkande orsak kan vi kanske rädda situationen. Bara chohanens hand kan överbrygga den, men det måste vara *Er*, som lägger första stenen i arbetet. Hur skall Ni göra det? Hur kan Ni göra det? Tänk väl över det, om Ni har lust med fortsatt umgänge. De önskar sig något nytt. En *ritual* att roa dem. Rådgör med Subba Row, med Sankariah, Dewan Naib av Cochin, läs uppmärksamt hans broschyr, varur Ni finner utdrag i senaste numret av *Theosophist* (se ”A Flash upon Occult Free Masonry.” Sidan 135). Jag kan komma Er närmare, men Ni måste draga mig till Er genom ett renat hjärta och en gradvis sig utvecklande vilja. Liksom nålen följer adepten de krafter som drar honom. Är icke detta lagen för de okroppsliga principerna? Varför icke då även för de i kroppen levande? Liksom den köttsliga människans samhällsliga band är alltför svaga för att återkalla den avlidnes ”själ” annat än i de fall, där det finns en ömsesidig valfrändskap, som överlever såsom en kraft inom regionen för det jordiska, så är blotta vänskapens eller även den livliga uppskattningens lockrop alltför svaga för att draga den ”Iha”, som gått ett steg vidare på resan, till honom som den lämnat bakom sig, såvida inte en parallell utveckling pågår. M. talade väl och sanningsenligt, när han sade att en kärlek till hela mänskligheten är hans växande inspiration och att, om någon enskild människa skulle vilja önska avleda hans uppmärksamhet till sig själv, hon måste övervinna denna spridningstendens med en starkare kraft.

Allt detta säger jag, icke därför att dess huvudsakliga innehåll ej har sagts Er förut, utan därför att jag läser Ert hjärta och däri uppdragar en antydning av sorgsenhet, för att icke säga besvikelse, som där svävar. Ni har haft andra brevvänner men är inte fullständigt nöjd. För att glädja Er skriver jag därför till Er med en viss möda att be Er att behålla ett muntert sinnelag. Era strävanden, bryderier och föraningar uppfattas likaså, gode och trogne vän. I Mästarnas oförgängliga arkiv *har Ni inskrivit dem alla*. Där finns registrerade varje Er gärning och tanke, ty även om Ni inte är en chela, såsom Ni säger till min Broder Morya, eller ens en ”skyddsling” – såsom Ni förstår beteckningen – har Ni likväl tagit steget in i vårt arbetes krets, har Ni överskridit den mystiska linje som skiljer Er värld från vår, och antingen Ni framhärdar eller ej, antingen vi senare i Era ögon blir ännu mer levande, *verkliga* väsenden eller försvinner ur er tanke liksom så många drömskapelser – måhända en otäck mardröm – är Ni så gott som VÅR. Ert dolda Jag har speglat sig i *vår* akasha, Er natur är Er, Er essens är vår. Lågan är skild från det stycke ved som tillfälligtvis tjänar den såsom bränsle; vid slutet av det liv vari Ni framträtt – och antingen vi två möts ansikte mot ansikte i våra grövre *rupaer* eller ej – kan Ni icke undgå att möta oss i *verklighetens*. Ja, sannerligen gode vän, Er *karma* är vår, ty Ni har dagligen och stundligen inpräntat den på sidorna av den bok, där de minsta enskildheter rörande de individer, som stiger innanför vår krets, finns bevarade, och denna Er *karma* är Er *enda* personlighet som kommer att finnas, när Ni träder hinsides. I tanke och handling om dagen, i själskamperna om natten har Ni skrivit berättelsen om Era begär och Er andliga utveckling. Detta gör envar, som nalkas oss med något allvar i önskan att bli vår medarbetare; han ”precipiterar” själv det han skriftligen inför med samma förfarande vi brukar, när vi skriver inuti Era förslutna brev och på oskurna blad av böcker och broschyrer under postbefordran. (Se än en gång ss. 32, 35 av den *Report* Olcott skickat.) Jag säger Er detta för Er enskilda upplysning, och det får icke figurera i nästa broschyr från Simla. Under det senaste fåtalet månader, i synnerhet när Er trötta hjärna kastades i sömnens dvala, har Er ivriga själ ofta sökt efter mig och Er tankes ström slagit mot mina skyddsvallar av akasha liksom kluckande små böljor mot en stenig strand. Vad detta ”inre Jag” – otåligt, ängsligt – längtat att knyta sig vid, har köttets man, den världsliga människans herre inte stadfäst; livets band är alltjämt starka som kedjor av stål. Heliga är förvisso somliga av dem, och ingen torde

bedja Er att slita dem. Där nere ligger Ert länge vårdade fält för verksamhet och gagnelighet. Vårt kan för den alltigenom ”praktiskt sinnade” människan aldrig bli mer än en lysande skenvärld. Om Ert fall i något avseende utgör ett undantag, är det emedan Er natur mottar djupare inspirationer än andras, vilka alltjämt är mer ”affärsmässiga” och vilkas vältalighets källsprång sitter i hjärnan och inte i hjärtat, vilket aldrig varit i kontakt med Tathāgatas mystiskt strålande och rena hjärta.

Om Ni sällan hör ifrån mig, känn Er aldrig besviken, min Broder, utan säg – ”det är *mitt fel*”. Naturen har bundit alla delar av sitt välde samman med fina trådar av magnetisk sympati, och det finns en ömsesidig förbindelse även mellan en stjärna och en människa. Tanken löper snabbare än det elektriska fluidet, och Er tanke *skall finna mig*, om den utsänds av en ren drivkraft, liksom min skall finna, har funnit och ofta lämnat intryck på ert sinne. Vi må röra oss i aktivitetscykler skilda – inte helt åtskilda från varandra. Liksom ljuset i den dunkla dalen ses av bergsbestigaren från hans toppar, gnistrar varje lysande tanke i Ert sinne, min Broder, tilldrar sig Er fjärran väns och korrespondents uppmärksamhet. Om vi sålunda upptäcker våra naturliga bundsförvanter i *skuggvärlden* – Er värld – och vår bortom gränserna – och det är vår lag att nalkas varje dylik, även om det finns blott det svagaste skimmer av det sanna ”Tathāgata-ljuset” inom honom – hur vida lättare är det då inte för Er att draga oss till Er. Förstå detta, och upptagandet i Samfundet av personer, som ofta är Er motbudande, skall inte längre förbluffa Er. ”Det är icke de friska, som behöva läkare, utan de sjuka” är ett axiom, vem som än må ha uttalat det.

Och låt mig nu bjuda Er farväl för denna gång till nästa. Ge inte efter för farhågor om det onda som kan ske, om tingen ej skulle löpa i de banor som Er världsliga visdom anser dem böra. Tvivla icke, ty denna tvivlets prägel stukar och stäcker ens framåtskridande. Att ha ett glatt mod och hopp är något helt annat än att ge efter för dårens blinda optimism: den vise bekämpar aldrig olyckor i förväg. Förvisso sänker sig ett moln över Er väg – det samlar sig runt Jakkokullen. Han som Ni gjorde till er förtrogne – jag rådde Er att bli bara hans medarbetare, icke att röja för honom det som Ni borde ha behållit låst i Ert bröst – står under skadligt inflytande och kan bli Er fiende. Ni gör rätt i att försöka rädda honom undan det, ty det bådär ont för honom, för Er och för Samfundet. Hans större intellekt, eldat av fåfänga och fångslat av ett svagares men listigares pipanden, står för tillfället under en fascinationens förtrollning. Ni kommer lätt att uppdaga den *illasinnade makt* som står bakom *båda* och *använder dem såsom redskap* för verkställandet av sina egna skändliga planer. Den avsedda katastrofen kan avvändas med fördubblad vaksamhet och förstärkt brinnande nit av ren vilja från våra vänners i S.B.L. sida. Arbeta då, om Ni alltjämt vill, för att avvärja slaget, ty om det faller, slipper Ni inte oskadd undan, hur stora ansträngningar mina Bröder än gör. Saken kommer aldrig att fördärvas, även om Sisyfos’ sten kan krossa många tår. Farväl, åter igen, min vän – för en längre eller kortare tid efter Ert avgörande. Jag är till plikten kallad.

Er trogne K.H.

Noter

”Men vad är Jag? Blott en vidarefarande gäst ...” Laurency kommenterar detta K.H.:s yttrande i *Livskunskap Tre* 7.8.11.

”Nyårsfirandet är till ända” – Det tibetanska nyåret, losar, firas i femton dagar med början i februari eller mars. År 2016 infaller tibetanska nyårsdagen den 8 februari.

”den levande ’lhan’” – lha är tibetanska för ”gudomligt väsen”. Ortnamnet Lhasa betyder ”gudarnas boning”.

”... Era egna omedvetna indiskretioner.” I ett tidigare brev hade K.H. om mediet Stainton Moses fällt kommentaren att denne, när han stod under sin ”andlige ledares”, ”Imperators”,

inflytande, var alldeles medveten om esoterikens realiteter och mahatmaernas vetenskaps överlägsenhet över spiritualismen men att han, lämnad åt sig själv och ”under den skadliga ledningen av dem som han fast tror ha identifierat sig med från kroppen befriade själar”, åter blev alldeles förvirrad. Sinnett hade tydligen meddelat S.M. detta K.H.:s omdöme om honom.

”*ad libitum*” – som det lyster (latin).

”Ett psykiskt Samfund är i färd att bildas.” Society for Psychical Research, Sällskapet för psykisk forskning bildades år 1882. Stainton Moses var en av dess två vice ordförande, och Arthur J. Balfour var den andre.

”och han har lyckats att få Wyld, Massey och andra att gå över till detta.” Dr George Wyld var medlem av en gren av Teosofiska Samfundet, bildad i London år 1878. Han vände sig sedan emot Samfundet. Långt senare reste Blavatsky till London och räddade denna gren undan det öde som i detta brev anges såsom en risk. Charles Massey var en av de första medlemmarna av T.S. och senare grundare och förste president för T.S. i England. Han blev en av grundarna av Sällskapet för psykisk forskning.

”nidana” (exaktare: nidāna) och ”ten-del” (uttalas så men skrivs rten ’brel) är respektive sanskrit eller pali och tibetanska för lagen om orsak och verkan, skördelagen.

”Subba Row” (eller Rao), också kallad T. Subba Row (Rao), indisk esoteriker, invigd, kausaljag. Motsatte sig bestämt att esoteriken över huvud taget publicerades och i synnerhet att den gjordes tillgänglig för västerlänningar. Laurency skriver om honom på flera ställen: *Livskunskap Två* 9.25.8; *Livskunskap Tre* 5.10.3, 5.14.4 och 7.4.5.

”rupaer” – rūpa är sanskrit för ”hölje”.

Tathāgata är en annan beteckning på buddha, inte bara Gautama Buddha utan även alla tidigare buddhaer. Ordet är ett sanskritord och är ögonskenligen svårtolkat. Det är nämligen sammansatt av två ord, och även om förleden tathā är entydig – ”så, sålunda” – kan efterleden analyseras såsom antingen gata – ”gången” – eller āgata – ”kommen”, alltså antingen tathā-gata, ”den sålunda gångne” eller tathā-āgata, ”den sålunda komne”, ty sanskrits ljudregler, som i detta strängt fonetiskt tecknade språk också är skrivregler, bestämmer att mötet av två långa ā i en ordfog ger ett enda långt ā. Får vi då av ordets översättning till andra för buddhismen viktiga språk någon vägledning till den rätta analysen? Ja, men blott i kinesiskan, vars motsvarighet till detta sanskritord, 如來 (rú lái), betyder ”den sålunda komne”. Den tibetanska motsvarigheten, དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ (de bzin gśegs pa, uttalas teshin shepa), vidlådes däremot av samma tvetydighet som sanskritoriginalet, eftersom participet གཤེགས་པ་ (gśegs pa) betyder såväl ”gången” som ”kommen”. Vare hur som helst med dessa i original och översättningar visade språkliga egenheter, uttrycket anses likväl betyda ”den som gått (eller kommit) så som alla föregångarna, den som gått (eller kommit fram till målet) på samma väg som de.” Innebörden är därmed klar: De som vandrat vägen till buddhaskapet må vara många; den rätta vägen är dock en enda, oföränderlig och densamma för dem alla.

”Det är icke de friska, som behöva läkare, utan de sjuka.” Bibeln, Evangelium enligt Matteus, 9:12.

”Jakkokullen” är den kulle i Simla (nuvarande Shimla), där A. O. Hume hade sin bostad.

S.B.L. står tydligen för Simla Branch Lodge, Simla-grenen av Teosofiska Samfundet.

”Sisyfos’ sten”. Enligt en grekisk myt var Sisyfos (namnet betonas på i:et) en högmodig och svekfull kung, som efter döden fick sitt straff i Hades därigenom att han tvangs att rulla en tung sten uppför en backe bara för att få se den rulla ner igen, varpå han fick göra om hela sin möda och detta i all evighet.

Ett brev av M.
Mottaget Simla 1882.

Jag tackar Er, min käre Sinnett, för en personlig tjänst. Eftersom K.H. är alltför mycket av en *fullkomlig* yogi-arhat för att hejda den hand som oförfärad av misslyckanden fortsätter försöken att gripa den tibetanska jaken vid nacken för att tvinga den under oket, är allt som står mig åter att ännu en gång göra mitt framträdande på *natakashalan* för att avbryta en föreställning, som hotar att bli enformig också för oss – väl skolade i tålmod. Jag kan icke efterkomma Ert vänliga råd att skriva till mr Hume med *mitt hjärtaste röda*, eftersom det skulle bli att öppna en ny dörr för en ändlös brevväxling, en ära som jag helst skulle avböja. Men jag skriver till Er i stället och skickar Er ett telegram och svar på dess baksida för Er läsning. Vad slags tal av honom är detta? Vördnad må ej ligga i hans natur, ej heller fordrar någon denna eller bryr sig på något sätt om den! Men jag skulle ha trott att hans huvud, som är rymligt nog för allt, hade en vrå någonstans för en smula sunt förnuft. Och detta förnuft kunde ha sagt honom att vi antingen är vad vi påstår eller vi är det inte. Att i det förra fallet, hur överdrivna påståendena rörande *våra krafter* än må vara, om vår kunskap och vårt förutseende inte överstiger hans, vi inte är bättre än *bluffmakare och bedragare* och att ju förr han skiljer sig från oss, dess bättre för honom. Men om vi till någon grad är vad vi påstår oss vara, så handlar han som en vildåsna. Må han minnas att vi inte är indiska rajaer, som behöver och tvingas godtaga politiska *ayaer* och sköterskor att leda sig vid minsta steg. Att Samfundet grundats, fortlevat och kommer att fortleva *med eller utan honom* – må han anpassa sig till det sistnämnda.

Hittills har hans hjälp, som han söker påtvinga oss, mycket såsom spanska tiggande *hidalgos* gör, som med ena handen erbjuder sitt svärd till den resandes beskydd och med andra handen griper honom om strupen, har inte – såvitt jag kan finna – varit särdeles välgörande för Samfundet hitintills. I varje fall icke för en av dess grundare, vilken han förra året i Simla nära nog dödade och vilken han nu ansätter och håller sig fast vid av alla krafter, förvandlar hennes blod till vatten och äter hennes lever.

Därför väntar jag mig att Ni inskräper hos honom att allt vi borde ”tacka för” skulle vara att se honom taga vara på sitt *Eclectic* och lämna det ursprungliga Samfundet att taga vara på sig självt. Hans råd och hjälp till utgivaren av *Theosophist* har utan tvivel varit till fördel för utgivaren, och hon känner faktisk tacksamhet till honom för dem efter avdrag av den stora del, för vilken hon är Er tack skyldig. Men vi ber om lov att uttala att någon gräns borde dragas någonstans – mellan sagda utgivare och oss själva, ty vi är inte alldeles de tibetanska trillingar han tror oss vara. Även om vi vore okunniga vildar och österlänningar enligt hans fason, gäller likväl att vargen är herre i sin egen kula och hävdar vi rätten att bäst veta våra egna ärenden och avböjer högaktningfullt hans tjänster såsom kapten att styra vårt teosofiska skepp också på ”*det världsliga livets ocean*”, såsom metaforen i hans *shloka* lyder. Vi har låtit honom, under den goda förevändningen att rädda situationen med de brittiska teosoferna, att lufta sin ovilja mot oss i vårt eget Sällskaps organ och att teckna våra porträtt med en pensel doppad i högmodig galla – vad mera önskar han? Såsom jag befallde den gamla kvinnan att telegrafera honom tillbaka – är han icke den ende skicklige navigatören i världen. Han söker undvika de västliga brottsjöarna, och vi söker styra vår kanot klar för östliga sandbankar. Menar han utöver detta att diktera från chohanen ned till Djuala Khood och Deb vad vi skall och vad vi ej skall göra? Ram, Ram och de heliga Nagaer! Är det efter århundraden av oavhängig tillvaro, som vi skall råka under främmande inflytande, att bli lekdockor åt en nawab i Simla? Är vi skolgossar eller vad i hans föreställning att vi skall underkasta oss en Peling-skolmästares käpp? . . .

Oaktat hans tjurighet ber jag Er säga honom att Ni hört *av mig* och att jag bett Er att låta honom veta mitt *ultimatum*: om han inte vill bryta med verksamheten helt och hållet och *för*

alltid, finner jag mig icke i att han låter sin visdom komma emellan vår okunnighet och det ursprungliga Samfundet. Ej heller skall han ge utlopp för sitt dåliga humör på en som inte ansvarar för någonting vi kan säga eller göra – en kvinna som är så sjuk att jag liksom år 1877 återigen tvingas föra bort henne – när hon behövs så väl där hon nu är, vid högkvarteret – av fruktan att hon skall bli alldeles förstörd. Och att detta hennes tillstånd framkallades nyligen av honom på grund av ständig oro för Samfundet och delvis om icke helt av hans beteende i Simla – Ni kan tro mig. *Eclectics* hela belägenhet och framtid hänger på Kuthumi, om Ni inte hjälper honom. Om han trots mitt råd och chohanens uppenbara missnöje fortsätter att göra sig till åtlöje och offra sig för en man, som är Samfundets onda genius i en riktning – ja, då är det hans ensak, det är bara det att jag inte vill ha något med det att göra. *Er trogne vän* skall jag alltid förbli, fastän Ni vänder Er emot mig endera dagen. Fern prövades och befanns vara alltigenom en *dugpa* i sitt moraliska väsen. Vi får se, vi får se, men det återstår mycket litet hopp oaktat hans lysande förmågor. Hade jag givit honom en vink om att bedraga sin egen fader och moder, skulle han låtit *deras* fäder och mödrar komma med på köpet. Uselt, uselt väsen – likväl oansvarigt. O, ni västerlänningar, som skryter om er moral! Må de lysande chohanerna bevara Er och alla de Era för det annalkande onda, är vad som uppriktigt önskas av Er vän

M.

Noter

Natakashala är ett sanskritord som betyder ”teater”, ”scen”.

aya – hembitråde eller barnjungfru. Hindiord.

hidalgo – medlem av spanska lågadeln, befriad från skatt men ofta utan nämnvärda ekonomiska tillgångar.

shloka är beteckningen på dels ett versmått, använt i sanskritlitteraturen, dels en strof avfattad på detta versmått. Ordet översätts ofta med ”dubbelvers”, då en dylik strof består av två rader med sexton stavelser i varje. De två stora sanskriteposen Mahābhārata och Rāmāyana är avfattade på detta versmått. Här använder M. ordet ”shloka” snarast satiriskt.

”Är det efter århundraden av oavhängig tillvaro, som vi skall råka under främmande inflytande, att bli lekdockor åt en nawab i Simla? Är vi skolgossar eller vad i hans föreställning att vi skall underkasta oss en Peling-skolmästares käpp?” – ”efter århundraden av oavhängig tillvaro” syftar på att Tibet, nominellt visserligen underställt Kina, i praktiken var en självstyrande stat.

”Nawab” (urdu) eller ”nabob” (bengali) var från början titeln på de småkungar eller vasaller som löd under kejsarna av Moguldynastin i Indien. Senare användes ordet om brittiska köpmän eller ämbetsmän, som gjort sig en förmögenhet i Indien för att sedan återkomma till hemlandet och där göra anspråk på en högre samhällsställning än sin ursprungliga. I nedsättande mening betyder ordet ungefär ”småpåve”, ”viktigpetter”.

”Peling-skolmästares käpp” – *Peling* var från början den persiska beteckningen på Frankeriket och användes senare i överförd mening om hela Europa. Som sådant lånades ordet in i tibetanskan, där *pe ling gi* betyder ”västerlänning”, ”europé”. ”En nawab i Simla” och en ”Peling-skolmästare” avser en och samma person, nämligen A. O. Hume.

Fern – Edmond Fern var en ung engelsman, född i Indien. Vid den tid då Mahatmabreven skrevs var han tydligen något slags sekreterare åt A. O. Hume. Han blev medlem av Teosofiska Samfundet, sökte provlärjungaskap under M. men bestod inte proven.

”*dugpa*” – se not under nästa brev.

Ett brev av M.
Mottaget Allahabad den 3 mars 1882.
Svar på min invändning mot behandlingen av Europa
(Genom Damodar.)

Nå, säg att jag är en *ignoramus* beträffande Era engelska seder, och jag skall säga att Ni är en sådan vad gäller våra tibetanska bruk, och vi kan dela på skillnaden och skaka astral hand över *Barnaway* och låta diskussionen vara avslutad.

Den gamla kvinnan? Naturligtvis blir hon *ursinnig* – men vem bryr sig om det? Det är meningslöst att göra henne olyckligare än hon är. Cook är en *lortpump* med ständigt arbetande pistonger, och ju förr han kör dem i olag, dess bättre för honom. Ert senaste brev till mig är mindre en ”petition” än en protest, min högaktade sahib. Dess stämna är den som ljuder ur mina rajput-anors krigs-*sankh* snarare än en väns milda anrop. Och jag tycker desto mera om det, lovar jag Er. Den har den ärliga öpenhjärtighetens rätta klang. Så låt oss samtala – ty även om Er röst må vara skarp, är Ert hjärta varmt, och Ni avslutar med att säga, ”Vare sig Ni befäller det som synes mig rätt att göra eller ej”, är Ni alltid vår trogne etc. Europa är en stor plats, men världen är ännu större. Teosofins sol måste skina för alla, inte bara för en del. Det finns mera i denna rörelse än Ni hittills haft en aning om, och T.S.:s arbete är sammankopplat med liknande arbete, som i hemlighet pågår i alla världsdelar. Också i T.S. finns en avdelning, som leds av en grekisk Broder och som ingen enda i Samfundet vet något om förutom den gamla kvinnan och Olcott; och även han vet bara att den skrider framåt och understundom verkställer en order jag skickar honom i samband med den. Den cykel jag talade om avser hela rörelsen. Europa kommer inte att förbises, frukta aldrig, men kanske Ni inte ens kan förutse *hur* ljuset kommer att spridas där. Be Er *seraf* – K.H. att låta Er få detaljerna därom. Ni talar om Massey och Crookes; erinrar Ni Er inte att Massey för fyra år sedan erbjöds chansen att förestå den engelska rörelsen och – *avböjde*? I hans ställe uppsattes denne gamle bistre avgud från det judiska Sinai – Wyld, som med sitt kristna svammel och fanatiska strunt *utestängde* oss ur rörelsen helt och hållet. Vår chohan förbjöd oss strängeligen att på något sätt befatta oss med det. Massey har bara *sig själv* att tacka för det, och det kan Ni säga honom. Ni borde vid det här laget ha lärt Er våra seder. Vi *råder* – och *befäller* aldrig. Men vi *påverkar* individer. Rannsaka, om Ni vill, den spiritualistiska litteraturen intill år 1877. Sök och finn i denna, om Ni kan, ett enda ord om ockult filosofi eller esoterik eller något av detta element, som nu i så stort mått är ingjutet i den spiritualistiska rörelsen. Fråga och forska om huruvida ens ordet ”ockultism” inte var så fullständigt okänt i Amerika att vi finner Cora med de sju äkta männen, Tappans kvinna och det talande mediet, inspirerad i sina föredrag att säga att ordet var *ett sådant som nyss myntats* av teosoferna – som då framträdde –; att ingen någonsin hört talas om elementarandar och ”astral”-ljus – annat än *petroleumhandlarna* och så vidare och vidare. Utred detta noga och jämför. *Detta* var det första stridsropet, och kriget fortsatte att rasa hett och vilt ända intill den dag, då avresan till Indien gjordes. Att säga till och påpeka för Edison och Crookes och Massey skulle mycket förefalla såsom skryt med det som aldrig kan *bevisas*. Och Crookes – har han icke fört vetenskapen inom vår domvärjo i sin teori om ”strålände materia”? Ni känner K.H. och mig – buss! Vet ni något om hela Brödraskapet och dess förgreningar? Den gamla kvinnan beskylls för *osanning, oriktighet* i sina uttalanden. ”Ställ inga frågor och ni mottar *inga lögner*.” *Hon är förbjuden* att säga vad hon vet. Man må skära henne i stycken, och hon skall intet säga. Ja – hon är tillsagd att *i nödfall vilseleda människor*, och vore hon mer av en född lögnerska – skulle hon vara lyckligare och vid det här laget ha hemburit segern för länge sedan. Men det är just där skon klämmer, sahib. Hon är *alltför sanningsenlig, alltför rättfram, alltför oförmögen till förställning*, och nu korsfästs hon dagligen därför. Försök att icke handla överilat, ärade herre. Världen gjordes inte på en dag, ej heller har jakens svans vuxit på ett år. Låt evolutionen

följa sitt naturliga lopp – såvida vi icke får den att avvika och frambringa vidunder genom vår tro att kunna leda den. Massey talar om att komma till Indien – eller hur? Och antag att han, efter att ha kommit hit och gjort det rätta och tillbragt den tid som krävs för disciplinerande skolning, skulle skickas tillbaka med ett budskap. Och antag att Crookes och Edison och andra har andra ting att upptäcka. Så jag säger, ”VÄNTA.” Vem vet vilken situationen kan vara i november? Ni må tro den vara sådan att den rättfärdigar oss att verkställa vårt ”hot” om att ”låsa dörren”, medan den däremot kan förefalla oss mycket annorlunda. Låt oss alla göra vårt bästa. Det finns cykler om 7, 11, 21, 77, 107, 700, 11 000, 21 000 med flera, många små cykler blir till en stor och så vidare. Bida Er tid, *uppteckningarnas bok är i gott förvar*. Bara detta: håll skarp uppsikt; *dugpaerna* och *gelukpaerna* strider inte bara i Tibet, se deras nesliga verk i England bland ”ockultisterna och *skådarna*”! Hör Er bekant Wallace lik en verklig ”hierofant” på ”vänsterhandsvägen” predika ”själens äktenskap med anden” och vända upp och ner på den sanna definitionen, när han söker bevisa att varje *utövande hierofant* måste vara åtminstone *andligen* gift – om han av någon orsak inte kan vara det fysiskt – att det annars finns en stor risk för att gud och djävulen fördärvas! Jag säger Er att shammars redan är där och deras ytterst skadliga verksamhet redan står oss i vägen. Betrakta icke detta såsom bildligt menat utan såsom ett verkligt faktum, som en dag kan bevisas för Er.

Det är alldeles gagnlöst att säga något mera om Olcotts excentricitet och Amerikas underlägsenhet gentemot England. Allt i vad Ni hävdar som är *verkligt* inser vi och visste för länge sedan, men Ni vet inte hur mycket av blott ytliga fördomar som skiner ur Era ögon liksom speglingen av en smal stråle på djupt vatten. Tag Er i akt, så att vi inte endera dagen låter Er få som Ni tänker och sätter *Er* på Olcotts plats efter att ha flyttat honom till Er egen, såsom han alla dessa år längtat efter att vi gör. Martyrskapet är behagligt att betrakta och kritisera men svårare att utstå. Det har aldrig funnits en kvinna mer orättvist smäddad än H. B. Se de skändliga förolämpande brev som skickades henne från England för publicering emot henne och oss och Samfundet. Ni kanske finner dem föga värdiga. Men de ”svar till brevskrivare”, som trycktes i *Supplement*, är skrivna av *mig själv*. Så klandra inte henne. Jag är angelägen om att få veta Er uppriktiga åsikt om dem. Ni anser till äventyrs att hon kunnat göra det bättre själv.

M.

Noter

”Cook är en *lortpump*” – Hänvisning till en pastor Joseph Cook, som besökt Bombay strax innan och gjort många ogrundade offentliga uttalanden om teosofi och teosofier.

sankh – i gamla Indien såsom stridslur brukat stort snäckskal. Hindiord.

William Crookes (1832–1919), framstående engelsk naturforskare, meteorolog, kemist och fysiker, grundämnet talliums upptäckare, medlem av Teosofiska Samfundet.

Edison – Thomas Edison (1847–1931), framstående amerikansk uppfinnare och industriidkare, var en tidig medlem av Teosofiska Samfundet.

”Cora med de sju äkta männen, Tappans kvinna och det talande mediet” – Amerikanskan Cora Lodencia Veronica Scott (1840–1923) var ett av de mest välkända spritistiska medierna. Hon var gift, om inte sju, så i alla fall fyra gånger och tog varje gång mannens efternamn, så att hon kallade sig i tur ordning mrs Hatch, mrs Daniels, mrs Tappan och mrs Richmond.

buss! – nog! (hindiord).

”*dugpas* och *gelukpas*” används här i betydelsen av onda och goda magiker eller ockultister.

”shammar” – tibetanskt ord, som betyder ”rödmossa” och betecknar en medlem av den på tantrisk magi ofta inriktade oreformerade grenen av den tibetanska buddhismen.

”*Supplement*” är det supplement som trycktes till tidskriften *The Theosophist*.

Ett brev av K.H.

Mottaget Allahabad, den 3 mars 1882.

Gode vän, jag "vet" – naturligtvis. Och *då jag vet*, skulle jag utan att Ni sade mig, om jag blott vore bemyndigad att påverka Er i någon enda riktning – svara med största glädje: "denna kunskap skall Ni en dag dela med mig." När eller hur – "är inte min sak att säga, inte heller min sak att veta", emedan Ni, ja, *Ni ensam*, måste väva Er eget öde. Kanske snart och till äventyrs – aldrig: men varför känna "förtvivlan" eller ens hysa tvivel? Tro mig: det kan alltjämt bli så att vi vandrar den mödosamma vägen tillsammans. Det kan alltjämt bli så att vi möts: men om det alls sker, måste det bli längs och *på* – dessa "flinthårda klippor, med vilka våra ockulta regler omger oss" – aldrig *utanför* dem, hur bittert vi än må klaga. Nej, *aldrig* kan vi göra vår vidare resa – om hand i hand – längs denna stora landsväg, myllrande allfarväg, vilken går runt dem och på vilken spiritualister och mystiker, profeter och skådare nuförtiden knuffas, Ja, sannerligen må kandidaternas brokiga skara ropa den evighet som kommer åt *sesam* att öppna sig. Det kommer den inte att göra, så länge de håller sig utanför dessa regler. Förgäves kryper era nutida skådare och deras profetissor in i varje klyfta och skreva utan utgång eller fortsättning de råkar se; och än mer förgäves, när de väl därinne häver upp sin stämma och högt ropar: "*Heureka!* Vi har mottagit en uppenbarelse av Herren!" – ty sannerligen har de intet dylikt mottagit. De har blott stört fladdermöss, mindre blinda än sina inkräktare, vilka då de känner dem flyga omkring, lika ofta misstar dem för änglar – då också de har vingar! Tvivla icke, min vän: det är bara från högsta höjden av dessa våra "flinthårda klippor", ej vid deras fot, som man någonsin ges förmågan att uppfatta *hela* Sanningen genom att omfatta hela den gränslösa horisonten. Och även om de må synas stå Er i vägen, är det endast emedan Ni hittills ej förmått upptäcka eller ens så mycket som ana dessa lagars grund och arbetsätt; det är därför de synes Er så kalla och skoningslösa och själviska, ehuru Ni själv intuitivt erkänt dem såsom sammanfattningen av tidsåldrars visdom. Icke desto mindre är det så att, om man lydigt följer dem, de kunde förmås att gradvis foga sig efter ens önskan och skänka en *allt* man önskar av dem. Men ingen kunde någonsin med våld bryta dem utan att bli det första offret för sin skuld, ja ända därhän att han riskerar att mista sin egen, sin svårvarna andel i odödligheten, *här* och *där*. Minns: alltför ängslig förväntan är inte bara tröttande utan även farlig. Varje varmare och snabbare hjärtslag förtär lika mycket av livet. Lidelserna, sinnesrörelserna skall inte den ge utlopp för som söker KUNSKAP, ty de "sliter ut den jordiska kroppen med sin egen hemliga makt, och den som vill nå sitt mål – *måste vara kall*." Han får icke ens önska alltför innerligt eller lidelsefullt det som han vill uppnå, annars skall själva önskan hindra möjligheten av sin uppfyllelse, i bästa fall – försena och kasta den tillbaka. . . .

Ni kommer att i nästa nummer finna två artiklar, som Ni måste läsa. Jag behöver inte säga Er varför, eftersom jag överlämnar det åt Er intuition. Som vanligt är det en oförsiktighet, som jag emellertid låtit stå kvar, eftersom få, om ens några – förutom Ni – kommer att förstå den antydning som ligger däri. Det finns dock fler än en sådan antydning, därför ombeds Ni att noga läsa "Elixir of Life" och W. Oxleys "Philosophy of Spirit". Den förra innehåller hänvisningar och förklaringar, vilkas dunkelhet kanske påminner Er om en man, som smyger sig på någon för att ge honom ett slag i ryggen och sedan springer i väg, eftersom de högst onekligen hör till kategorin av dessa "lyckosamma infall", som kommer till en liksom en tjuv om natten och under sömnen och åter går sin kos, sedan de icke funnit någon som svarat på erbjudandet – varöver Ni klagat i Ert brev till Broder. Denna gång är Ni varnad, gode vän, så klaga inte längre. Artikel nummer 2 är författad av Skådaren i Manchester – Oxley. Då han ej fått något svar på sina uppfordringar till K.H., kritiserar han – hittills mildt – yttrandena av denna "Inre Makt" – för vilken nya titel jag känner mig ganska tacksam mot honom. Vid åsynen av denna blida tillrättavisning kunde vårt muskedunder till redaktör inte avhålla sig från att krevera. Ej

heller kunde hon lugnas, förrän Djual-Khul, tillsammans med vilken den berömda recensionen planlades – (en som för övrigt enligt Er åsikt aldrig borde ha tillåtits för publicering) – bemyndigades att under den trygga pseudonymen ”Recensent” svara Skådaren (genom att rätta till några av hans misstag) i några oskyldiga fotnoter. Ändå måste jag säga att av alla de nuvarande engelska ”profeterna” W. Oxley är *den ende*, som haft någon aning om sanningen, således är den ende som är ägnad att verksamt hjälpa vår rörelse. Mannen rusar ständigt in på och bort från den raka vägen, men då han finner sig råka i en återvändsgränd, vänder han lika oföränderligt åter till den väg som leder honom i rätt riktning. Jag måste medge att det finns mycken sund filosofi här och var i det han skriver, och även om hans berättelse om ”Busiris” i sin antropomorfa framställning är skrattretande struntprat och hans återgivning av sanskritnamn mestadels är felaktig, och även om han synes ha mycket oklara begrepp om vad han kallar *Bhagavad-Gitas* och *Mahabharatas* astro-frimureriska grund, varvid han tydligen tillägger båda verken samme upphovsman – är han likväl bestämt och ovillkorligt den ende, vilkens allmänna begripande av *Anden* och dess förmågor och funktioner efter det första avskiljande, som vi kallar *döden*, är på det hela taget, om inte alldeles riktigt, så åtminstone Sanningen mycket nära. Läs den, när den utkommer, i synnerhet stycke 3, spalt 1, sidan 152 och följande, där Ni skall finna dem. Ni kan då förstå varför jag i stället för att besvara Er rakt ställda fråga går in på ett ämne, som ännu så länge är Er fullkomligt likgiltigt. Följ till exempel hans definition av termen ”ängel” (den återfinns på rad 30) och sök följa och fatta hans tanke, så klumpigt och likväl så korrekt uttryckt, och jämför den sedan med den tibetanska undervisningen. Stackars, stackars mänsklighet, när skall du få hela och oförfalskade Sanningen! Se hur var och en av de ”privilegierade” säger: ”Jag ensam har rätt! Det finns ingen lucka. ...”Nej, ingen: – icke just på denna enda sida som slagits upp för honom och vilken han ensam läser i den ändlösa bok av ”andeuppenbarelse” som heter *Skådarskap*. Men varför sådan envis glömska av det viktiga faktum att det finns andra och oräkneliga sidor före och efter denna enda sida som envar av ”skådarna” hittills knappt lärt att tolka? Hur kommer det sig att envar av dessa ”skådare” tror sig vara Sanningens Alfa och Omega? Sålunda får S.M. lära sig att det inte finns några sådana ”Varelser” som *Bröderna* och att förkasta läran om ofta återkommande *förintelse* och den om elementarandar och om *icke-mänskliga* andar. Maitland och mrs Kingsford har *uppenbarat* för dem – genom *Jesus* och GUD själva (bara detta torde slå +) att många av de förmodade ”Andar”, som styr medier och samtalar med besökare – spiritualister, icke alls är några ”från kroppen befriade” andar utan bara ”lågor” och återstoder av hundar, katter och svin, som av ”träds”, växters och mineralers andar får hjälp att meddela sig med dödliga. Ehuru dessa läror är mindre klara än de mänskliga, *försiktiga* tal den föregivna + hållit, kommer de likväl sanningen närmare än något som medierna hittills yttrat, och jag skall säga Er varför. När ”Skåderskan” förmås avslöja att ”odödlighet ingalunda är något för alla givet” ... att ”själar tynar bort och dör”, då det är ”deras natur att *brinna ut* och *slockna*” ... etc., uttalar hon *verkliga*, ovederläggliga *fakta*. Och varför? Därför att både Maitland och hon själv liksom *deras krets* – är *stränga vegetarianer*, medan S.M. är köttätare och spritdrickare. Aldrig skall spiritualisterna finna pålitliga, vederhäftiga medier och skådare (icke ens till en grad), så länge som dessa och dessas ”krets” mättar sig med djurblod och de miljoner *infusorier* som finns i jästa vätskor. Efter min återkomst fann jag det mig *omöjligt* att andas – ens i *Högkvarterets* atmosfär! M. fick ingripa och tvinga hela hushållet att avstå från kött, och de behövde alla renas och grundligen rensas med skilda desinficeringsmedel, innan jag kunde förmå mig ens att skriva mina brev. Och jag är inte, som Ni nog kan före ställa Er, hälften så känslig för de vämjeliga utdunstningarna som ett någotsånär respektabelt från kroppen befriat *skal* torde vara, – vilket utesluter en verklig NÄRVARO, om så blott en ”sig projicerande” sådan. Om ett år eller så, måhända tidigare, kanske jag finner mig

härddad igen. För närvarande finner jag det *omöjligt* – vad jag än må göra.

Och nu, med ett dylikt *Företal* i stället för svar skall jag ställa Er en fråga. Ni känner S. Moses och Ni känner Maitland och mrs K. personligen. Och Ni har hört och läst om bra många skådare i förflutna och nuvarande århundraden, såsom Swedenborg, Boehme och andra. Icke en av dessa var annat än *ärlig, uppriktig*, intelligent liksom väl skolad, ja, rentav lärd. Var och en av dem har eller hade förutom dessa egenskaper en egen +, en "Beskyddare" och en *Revelator* – oavsett med vilket "mysterium" eller "mystiska namn" – som har eller hade i uppgift att åt sin andliga skyddsling sätta ihop – ett nytt system omfattande den andliga världens alla detaljer. Säg mig, min vän, vet Ni om två som är ense? Och varför är det så, eftersom sanningen är en enda, och att, om vi helt och hållet lämnar åsido frågan om skiljaktigheter i detaljerna, vi finner dem icke vara överens ens om de viktigaste problem – dem, vilka avgöres med antingen "är eller är icke" och till vilka det *ej kan finnas två* lösningar? För att sammanfatta det kommer vi fram till följande: – Alla "rosenkreuzarna", alla de *medeltida mystikerna*, Swedenborg, P. B. Randolph, Oxley osv. osv.: "det finns hemliga Brödraskap av *Invigda* i Österlandet, i synnerhet i Tibet och Tartariet; endast där kan det FÖRLORADE ORDET (som *icke* är något Ord) påträffas, och det finns elementandar och andelågor, vilka aldrig varit inkarnerade (i denna cykel), och odödligheten *är villkorlig*.

Medier och *klärvoajanter* (av S. Moses' typ): det finns inga Bröder i Tibet eller Indien, och det "Förlorade Ordet" finns i förvar uteslutande hos min "Beskyddare", som vet *ordet* men *ej* vet av några Bröder. Och odödligheten är för alla och *ovillkorlig*, det finns inga andra andar än de mänskliga och de som avlagt kroppen osv. osv." – ett system som radikalt förnekar det först anförda och fullständigt strider mot det. Medan Oxley och mrs H. Billing står i direkt förbindelse med "Bröderna", förkastar S.M. själva tanken på en dylik. Medan "Busiris" är en "ängel" *au pluriel* eller anden för en hop andar (dhyan-chohaner), är + själen till en *solo* visman, som lämnar kroppen. Hans läror är *auktoritative*, likväl finner vi alltid en anstrykning av ovisshet och tvekan i dem: "Vi kan inte nu säga" ... "Det kan betvivlas" ... "Vi förstår inte om det föreges" ... det "förefaller som om" ... "vi känner oss inte säkra" osv. Så talar en *människa*, som är osjälvständig och begränsad i sina medel att erhålla absolut kunskap, men varför skulle en "Själ inom Världssjälen" en "Vis Ande" bruka en dylik försiktig, osäker terminologi, om sanningen är honom känd? Varför inte, till svar på hennes direkta, orädda och utmanande anmärkning: "Ni önskar objektivt bevis för Logen? Har Ni inte +? Och kan Ni inte fråga honom huruvida jag säger sanningen?" – varför inte svara – (om det är +, som svarar) – antingen det ena eller det andra och säga: – "den stackars jantan *hallucinerar*" eller (eftersom det inte kan finnas något tredje alternativ, om S.M. har rätt) "eller hon *ljuger* avsiktligt, vad gäller den och den saken, *tag er i akt för henne!*" Varför så oklar? Ja, sannerligen, därför att "han (+) vet", och "hans namn vare välsignat" – men han (S.M.) vet icke, ty, som hans "andar", +, tror han – gång på gång påminner honom: "Du tycks inte ha rätt uppfattat vad *vi* sade ... striden rör upp din tanke och känsla och ger oss i stället för ett genomskinligt medium ett grumligt ... vi fordrar ett *passivt* intellekt och kan inte handla utan ett sådant" ... (se *Light* av den 4 februari).

Eftersom *vi* icke "fordrar ett *passivt* intellekt" utan tvärtom söker efter de aktivaste, som kan lägga ihop två och två, sedan de väl kommit in på det rätta spåret, skall *vi*, om Ni behagar, låta ämnet vara. Låt Ert intellekt självt komma fram till problemets lösning.

Ja, jag är förvisso nöjd med Er senaste artikel, fastän den inte kommer att tillfredsställa någon spiritualist. Likväl rymmer den mera filosofi och sund logik än ett dussin av deras mest anspråksfulla skrifter. *Fakta* – kommer senare. Sålunda kommer så småningom det nu obegripliga att bli det självklara och mången utsaga av mystisk innebörd att lysa inför Er själs öga, liksom en genomskinlighet, upplysande Ert intellekts mörker. Sådant är det gradindelade

framåtskridandets förlopp; för ett år sedan eller två kunde Ni ha skrivit en mer lysande men aldrig en mer djupsinnig artikel. Försumma då icke, min gode Broder, Ert Samfunds anspråkslösa, förhånade *Journal* och fäst intet avseende vid dess besynnerliga, pretentiösa omslag eller de "högar av spillning" den innehåller – för att upprepa den milda och för Er själv alltför välbekanta anmärkning som ofta fällts i Simla. Men låt er uppmärksamhet dragas i stället till de få pärlor av visdom och *ockulta sanningar*, som understundom upptäckts under denna "spillning". Våra egna seder och bruk är måhända lika besynnerliga och grova – ja, än mera så. Subba Rao har rätt; den som vet något om *siddhaernas* bruk skall hålla med om de åsikter som framföres på tredje sidan av hans ofullbordade brev: många av oss torde ni engelska gentlemän förväxla med *galningar*. Men den som vill bli en Visdomens son, kan alltid se inunder den skrovliga ytan. Detsamma med den stackars gamla *Journal*. Skåda dess mystiskt kavata utstyrsel!, dess talrika skavanker och litterära brister, och trots hela detta omhölje den mest fulländade symbol för dess innehåll: huvuddelen av dess ursprungliga grund, tätt beslöjad, allt nedsmutsat och svart som natten, men genom denna utstickande grå prickar och linjer och ord och rentav – hela meningar. För de i sann mening visa kan dessa inslag av grått antyda en allegori full av mening, liksom gryningens ljusstrimmor på himlen i öster efter en natt av djupaste mörker, morgonrodnaden till en mer "andligen intellektuell" cykel. Och vem vet hur många av dessa som, oberörda av dess föga intagande yttre, de hiskliga krångligheterna i dess stil och det impopulära *magasinet*s många andra felslagna försök, fortsätter att slita dess sidor och kan finna sig en dag belönade för sin uthållighet! Genomlysta yttranden glimmar fram på dem då och då och kastar ett klart ljus på några gamla förbryllande problem. Ni själv, när Ni en vacker morgon fördjupar Er i dess slingrande spalter med en väl utvilad hjärnas skarpa uppfattning och kisar in i sådant Ni nu betraktar såsom oklara, ogripbara spekulationer till konsistensen föga mer än ånga, – Ni kanske själv förnimmer i dem den oväntade lösningen av en suddig, bortglömd "dröm", som Ni länge sedan hade och som väl *återkallad* sätter sin outplånliga prägel på Ert *yttre* minne från Ert *inre* för att aldrig åter förtona därifrån. Allt detta är möjligt och *kan* inträffa, ty våra seder är "galningars" seder ...

Varför då känna Er "olycklig" och "besviken"? Min gode, min trogne vän, minns att uppskjutet hopp ej är mistat hopp. "Betingelserna" kan förändras till det bättre – ty också vi – spöklika behöver *våra* betingelser och kan knappast arbeta dem förutan; och sedan kan den oklara nedslagenhet i Anden, som nu sänker sig över Er liksom ett tungt moln över ett landskap, skingras för första gynnsamma bris. Bhavani Shankar är med O., och han är på många sätt starkare och friskare än Damodar eller ens vår gemensamma "kvinnliga" vän.

Nej, Ni kommer inte att ryckas bort från Ert studium, innan Ni grundligt bemästrat alfabetet, så att Ni lärt Er att läsa själv, och det beror bara på Er själv att för alltid *nagla fast* "den alltför tilldragande vision" som nu synes Er tona bort.

[Här saknas en hel sida av det ursprungliga brevet. Red.] hela situationen. Att jag ännu inte är någon "Seraf" framgår därunder att jag skriver detta ändlösa brev till Er. När det bevisats att Ni inte missförstått min avsedda mening, får jag säga mera. Morya ville att jag skulle underrätta Er om alla de subtila kropparna och dessas kollektiva aggregat, liksom om det fördelade aggregatet eller *höljerna* för att, som han säger, sätta Er i stånd att möta Era fiender, dem som tror på "individuella själar"s materialisation. Jag tror att det är för tidigt. Innan världen kan fås att fatta skillnaden mellan "sutratma" (trådsjälen) och "taijasa" (det strålande eller lysande), måste den undervisas om de grövre elementens natur. Vad jag klandrar honom för är att han lät Er börja från orätt ända – den svåraste, såvida man inte grundligt bemästrat det förberedande materialet. Jag har sett igenom Era MS. åt honom; och fler än en gång har jag i den vita marginalen skönjt skuggan av Ert ansikte med dess all-

varliga, forskande blick i ögonen: Er tanke har nämligen projicerat Er bild på det ställe, varpå Ni hade Er tanke riktad och varom Ni längtade efter att få det *fyllt* – ”törstande”, som Ni säger – efter fler anmärkningar och upplysningar. Nå, om hans lättja besestrar hans goda avsikter mycket längre till, får jag göra det själv, fastän min tid *är* begränsad. I alla händelser är det inte en otacksam uppgift att skriva åt Er, eftersom Ni gör bästa bruk av det lilla Ni kan uppfatta här och var. När Ni klagar över att Ni inte kan begripa vad Eliphaz Levi menar, är det sannerligen bara därför att Ni liksom så många andra läsare inte förmått finna nyckeln till deras skrivsätt. Vid närmare betraktelse skall Ni finna att det aldrig var ockultisternas avsikt att egentligen dölja vad de hade skrivit för allvarliga, beslutsamma studerande, utan i stället att för säkerhets skull låsa in sina upplysningar i ett tryggt kassaskåp, vars nyckel är – intuitionen. Den grad av flit och nit, varmed den dolda innebörden sökes av den studerande, är i allmänhet provet – i vad mån han har äganderätt till den så nedgrävda skatten. Och om Ni förmår tyda det som ligger dolt under M.:s röda bläck – behöver Ni förvisso icke förtvivla om något. Jag tror att det nu är dags att bjuda Er farväl i hoppet om att Ni skall finna det mindre mödosamt att läsa de blå än de röda hieroglyferna. O. skall snart vara hos Er, och Ni bör begagna detta tillfälle, som kan vara det sista för er båda. Och behöver jag nu påminna Er om att detta brev är strängt *privat*?

Er, vad det än leder till,

K.H.

Noter

”våra ockulta regler” – K.H. framhåller, i målade bilder, en av de viktigaste skillnaderna mellan den äkta ockultismen, numera kallad esoteriken, och den falska, nämligen lydnaden för regler, skolregler, ”sammanfattningen av tidsåldrars visdom”.

”Heureka!” – Grekiska för ”jag har funnit (det)”. Enligt uppgift skall den grekiske naturforskaren Arkimedes ha utropat detta, sedan han just funnit den fysikaliska princip som efter honom kallas ”Arkimedes’ princip”, nämligen att en kropp, som nedsänks i en vätska, förlorar lika mycket i vikt som den undanträngda vätskan väger. I överförd mening används ordet ”heureka” om varje omvälvande upptäckt. Ordet betonas på första stavelsen.

”i nästa nummer” – marsnumret 1882 av tidskriften *The Theosophist*, vars redaktör H.P. Blavatsky var.

”Elixir of Life” – en artikel skriven av Moorad Ali Beg, pseudonym för Godolphin Mitford (1844–1884). Denna långa artikel publicerades i två delar, i mars- och aprilnumren av *The Theosophist*. I Mahatmabreven hänvisas flera gånger till denna artikel.

”Philosophy of Spirit” en bok av William Oxley (1823–1905), bosatt i engelska Manchester. Hänvisningen är gjord till en av Oxley författad artikel, vari han svarar på recensionen av sin bok. De citat som sedan följer är hämtade ur denna artikel.

”kritiserar han – hittills milt – yttrandena av denna ’Inre Makt’” – Detta är tydligen en hänvisning till Oxleys uttalande: ”Koot-Hoomi Lal Singh (antingen han är en dödlig människa eller en Inre Makt, har det ingen betydelse för mina föreliggande syften.)”

”vårt muskedunder till redaktör” – H.P. Blavatsky avses.

”Djual-Khul” var vid denna omkring trettio år gammal och en lärjunge till K.H. av första graden. Han blev senare en fullständig adept, en esoterikens mästare, och går som sådan under beteckningen D.K. Hans namn skrives även Djwhal Khul.

”Bhagavad-Gita och Mahabharata” – Bhagavad-Gītā ingår numera i det mer än ett hundra gånger större verket, eposet Mahābhārata (i dess 18:e bok, Bhīshmaparvan) men kan läsas även såsom ett från detta självständigt verk.

”S.M.” – Stainton Moses.

”Mrs K.” – Mrs Anna B. Kingsford.

”Mrs H. Billing” – Mrs Hollis Billing, ett amerikanskt medium.

”*au pluriel*” – i pluralis (franskt uttryck).

”Tartariet” – äldre beteckning på icke direkt under Kina lydande områden i Centralasien.

”*siddhaer*” – adepter (sanskritord).

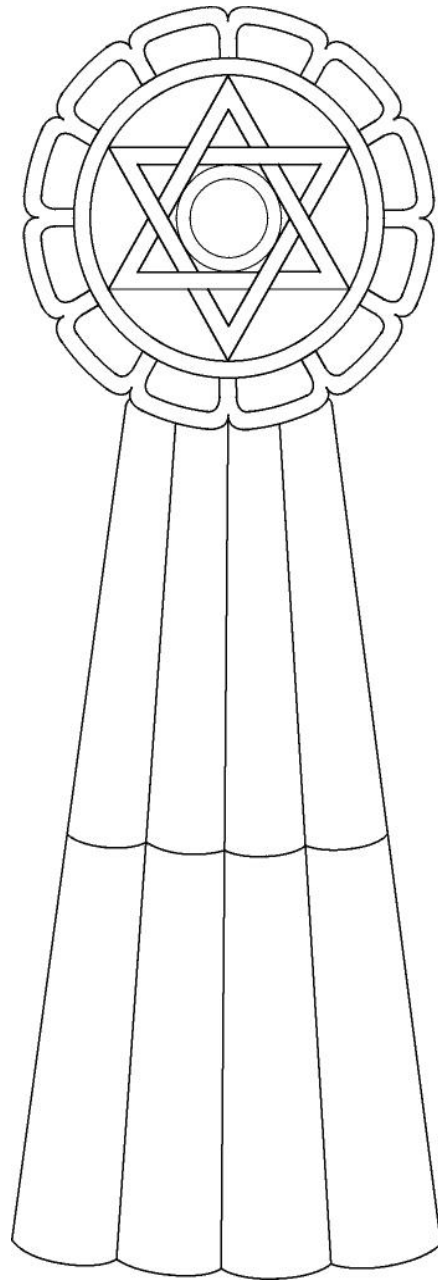
”Bhavani Shankar är med O.” – Bhavani Shankar, även kallad Bhavani Rao, var en indisk lärjunge, som åtföljde H. S. Olcotts på den föreläsningsturné denne vid denna tid genomförde.

”’sutratma’ (trådsjäl) och ’taijasa’” – sutratma är energiförbindelsen mellan människans olika överfysiska höljen och eterhöljet; taijasa är kausalhöljet. Tydligt var K.H. och M. icke överens om hur kunskapen om dessa till människans överfysiska konstitution hörande företeelser skulle exoteriskt förmedlas till människorna. M. hade lämnat Sinnett och Hume vissa uppgifter, som K.H. ansåg ligga för högt för allmänmänskligt begripande.

”Nå, om hans lättja besegrar hans goda avsikter” – Det finns i Mahatmabreven många tecken på den djupa broderskärleken mellan K.H. och M. liksom även på de båda brödernas uppfriskande sinne för humor – de kostar ibland på sig att skämta ganska kraftigt med sig själva och varandra. Här har vi ett exempel på det sistnämnda. Ett annat är det, där M. kallar K.H. ”en riktig fröken” (”a regular miss”) på grund av vad han tyckte vara K.H.:s till ytterlighet gångna finkänslighet i en viss fråga. Bevis på ett gott humör på en nivå långt ovanför den, där den vanliga mänskliga – alltför mänskliga – lättstöttheten härskar. Se för övrigt Laurencys kommentar till detta i *Människans väg* 16.13.8

”hoppet om att Ni skall finna det mindre mödosamt att läsa de blå än de röda hieroglyferna.” – Detta syftar på den omständighet att K.H. skrev sina brev med blått, M. sina med rött bläck. Antyder de båda brödernas olika departementstillhörighet, ty andra departementets färg är blå, första departementets är röd. Se *Kunskapen om verkligheten* 3.1.23 och 28.

DEN GAMLA SYMBOLEN

SYMBOLENS BESKRIVNING OCH TOLKNING

Symbolen består huvudsakligen av två delar: en nedre del och en övre. Den nedre delen visar en åttaledad väg, som bär uppåt till symbolens övre del, som visar en större cirkel omgiven liksom en blomma av tolv kronblad och innanför denna större cirkel en mindre cirkel inuti två sammanflätade trianglar.

Den åttaledade vägen är densamma, som Gautama Buddha kallade den ädla åttaledade vägen, den väg människan måste vandra, om hon vill nå nirvana, som är slutet på lidandet och inträdet i sällheten, enheten, gemensamhetsmedvetenheten.

Den ädla åttaledade vägen är: rätt syn, rätt beslut, rätt tal, rätt handling, rätt livsuppehälle, rätt ansträngning, rätt själverinring och rätt frigörelse från lägre form av vara.

Människans mål är att hon, det vill säga monaden, skall centra sig i den högre triaden, andratriaden, och samtidigt ha medvetenhetskontakt med den högsta triaden, tredjetriaden. Detta visar symbolens innersta delar: den lilla cirkeln är monaden och de båda trianglarna är de båda högre triaderna.

För att nå detta mål måste monaden emellertid först bli fullt självmedveten i sitt kausalhölje, bli ett kausaljag. I symbolen är kausalhöljet den större cirkeln som innesluter de båda trianglarna.

Och för att bli ett fulländat kausaljag och därefter kunna flytta över till andratriaden måste monaden fullständigt förvärva de tolv essentiala egenskaperna. Dessa tolv essentiala egenskaper är i symbolen kransen av de tolv bladen.

De tolv essentiala egenskaperna kan inte uttömmande beskrivas på mänskligt språk, men här följer ett ledord för var och en av dem: livstillit, självtillit, laglydnad, rättrådighet, operosonlighet, offervilja, trohet, förtegenhet, livsglädje, målmedvetenhet, vishet, enhet.

Att symbolen så tydligt består av två delar, en lägre del och en högre del, skall så förstås att det som lägre delen är avsedd att symbolisera är alltigenom fattbart för normalindividen på mänsklighetens nuvarande utvecklingsstadium. Det vill säga: en människa kan börja gå vägen här och nu, utan någon för henne i utgångsskedet obegriplig förberedelse, utan någon djupare esoterisk undervisning, helt enkelt genom att leva rätt, vandra den ädla åttafaldiga vägen. Det är genom att vandra vägen, som hon utvecklar medvetenheten och därmed förståelsen.

Först därefter kan hon i djupare mening förstå de verkligheter som symbolens övre del är avsedd att framställa: de tolv essentiala egenskaperna, kausalmedvetenheten, det själv- och gruppmedvetna livet först i andratriaden och senare i tredjetriaden.

Det exoteriska, allmänfattliga i symbolens lägre del. Det esoteriska i symbolens övre del.

De två sammanflätade trianglarna såsom sinnebilder för de två högre triaderna med monaden i mitten klargör att människomonadens mål är att bli själv- och gruppmedveten i de två högre triaderna. De klargör också att monaden icke är tredjetriaden, vilket är detsamma som pytagoreiska hylozoiken lär.

**Till slut önskar red. alla läsare av Den Pytagoreiske Kuriren
GOD JUL och GOTT NYTT ÅR 2016 – ÅR 67 AQU.
och tackar hjärtligast för allt stöd som influtit
under det nu snart tilländalupna året.**

**Pytagoras:
”Osynlig förening – starkare än synlig.”**

Bilaga: Böcker från Foinix

ETERHÖLJET Efter äldre och nyare källor sammanställt av Lars Adelskog.

Denna bok handlar om människans fysiska energikropp, eterhöljet, även kallat eterkroppen, ljuskroppen och bioplasmakroppen. Boken gör en samlad framställning av några av de viktigaste delarna av den kunskap om eterhöljet som finns på skilda håll såväl i den äldre esoteriska kunskapstraditionen som i nyare forskning och erfarenhet. Bokens grundtanke är att eterhöljet är människans väsentliga fysiska kropp, viktigare än organismen i egenskap av formbildande matris, energigivare och förnimmelsecentrum, att organismen för sin existens, sitt liv och sina fysiska funktioner är helt beroende av detta sitt energihölje. Detta är ingen ny idé utan en urgammal esoterisk tanke. I tio avdelningar ges en allmän introduktion till ämnet, avhandlas eterhöljets åtta viktigaste centra för energiutbyte och förnimmelse, eterhöljet i människans liv från avlelsen till döden, eterhöljet vid hälsa och sjukdom, esoterisk läkekonst med utgångspunkt i eterhöljet, eterhöljets roll i människans medvetenhetsutveckling och eterhöljet i planetariska sammanhang, därtill den esoteriska världsåskådningen i allmänhet och den esoteriska energiläran i synnerhet.

Tryckt år 2005. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 352 sidor. Pris: 250 kr. Tre av bokens tio avdelningar kan även laddas ned från www.hylozoik.se

FJÄRDE VÄGEN Föredrag och svar på frågor enligt G. I. Gurdjieffs undervisning av P. D. Ouspensky.

En nutida klassiker och en ypperlig införing i fjärde vägens system för medvetenhetsutveckling och Gurdjieffs idékrets. Gurdjieffs grundtanke var att människan lever långt under sin rättmätiga nivå. Hon har i sitt "normala" tillstånd så ringa medvetenhet att hon egentligen kan betraktas som sovande. I denna hennes sömn förefaller livet kaotiskt och meningslöst. Människans uppgift, ändamålet med hennes liv, är att nå ett högre medvetenhetstillstånd, att vakna. Detta mål kan nås endast med kunskap och ansträngning. Traditionellt har tre vägar erbjudits dem som vill göra sitt yttersta för att utveckla medvetenheten: fakirens, munkens och yogins vägar. Fjärde vägen skiljer sig från de hävdvunna vägarna däri att den inte kräver någon yttre försakelse av världen. På fjärde vägen måste all förändring av människan ske i det inre.

Engelska originalets titel: *The Fourth Way*. Översättning av Lars Adelskog. Tryckt år 2001. Kartonnerad, trådbunden. Xiv + 464 sidor. Pris: 250 kr. Hela boken finns även att ladda ned från www.veidos.se

LITET ESOTERISKT LEXIKON

Sammanställt på grundval av Henry T. Laurencys verk *Kunskapen om verkligheten* och *De vises sten*. Förklaring av esoterikens terminologi i uppslagsbokens form. Såväl längre artiklar som kortfattade definitioner. Drygt 500 uppslagsord täckande den väsentliga terminologin inom hylozoiken (Laurency) och allmänna esoteriken (teosofin och Bailey).

Andra, utökade och förbättrade upplagan av år 1996. Kartonnerad, trådbunden. 80 sidor. Pris: 75 kr.

Från andra förlag

UNDER SKORPIONENS TECKEN – Sovjetmaktens uppkomst och fall. Av Jüri Lina.

I denna bok lämnas häpnadsväckande uppgifter om frimurarnas hemliga roll i den internationella politiken, om de blodiga omvälvningarna i Frankrike år 1789 och i Ryssland år 1917.

Som höga frimurare lydde Lenin och Trotskij frimurarnas internationella råd. Författaren följer den kommunistiska tankens historia från 1700-talets illuminater fram till Moses Hess och hans lärjungar Karl Marx och Friedrich Engels. Framställningen koncentreras på de ryska revolutionerna i mars och november 1917. Även Sverige utnyttjades som operationscentral för bolsjevikerna. Boken visar hur händelserna i Ryssland åren 1917–1991 fortfarande påverkar världens öden. Författaren söker finna svar på flera väsentliga frågor: Hur uppstod och utvecklades den kommunistiska idén? Varför finansierades de ”ryska revolutionerna” år 1917 av mäktiga internationella finanskretsar? Vilket var syftet med den samhällsförstörelse som följde, och på vilket sätt gynnade den de bakomliggande krafterna? Efter sovjetmaktens fall den 24 augusti 1991 har de ryska arkiven börjat avslöja sina hemligheter för häpna historiker. Omskakande uppgifter strömmar hela tiden fram, men endast en rännil har nått oss i Västeuropa. Framför allt saknas helhetsbilden. Det är den som Jüri Lina söker ge i denna bok, som till stor del bygger på frisläppt ryskt material. ”Under Skorpionens tecken” torde ändra läsarens uppfattning om vår tids historia. Läsaren torde komma till insikt om en annan verklighet, varifrån man fortfarande styr oss med osynliga trådar. Första upplagan av denna bok utkom 1994. Andra upplagan av år 1999 var väsentligt utökad och förbättrad. Föreliggande tredje upplagan är den till innehållet mest omfattande.

Utgiven av Förlaget Referent 2013. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 560 sidor. Pris: 350 kr.

DEN JESUS SOM ALDRIG FUNNITS. En kritisk granskning av Bibelns Jesus och kristendomens uppkomst. Av Roger Viklund.

Viklund sammanfattar den forskning som pågått de senaste årtiondena och som alltmer lutar åt att Bibelns Jesus inte har funnits. En unik bok, inte bara i Sverige utan kanske i hela världen, tar ett helhetsgrepp som få andra böcker. Trots den stora mängd fakta och information boken innehåller är den skriven även för den intresserade lekmannen. Viklund skärskådar även Gamla Testamentet, dess etik och framför allt Israels äldre historia i ljuset av den moderna arkeologin. Den bild som växer fram är i många stycken helt annan än den Bibeln ger. Viklund debatterade i TV1 den 10 januari 2006 med religionshistorikern professor Britt-Marie Näsström, som i allt väsentligt gav honom rätt.

Utgiven av Bokförlaget Vimi 2005. Trådbunden med hårda laminerade pärmar. 596 sidor. Pris: 300 kr. Obs! Detta är första upplagan. Viklund har senare utgivit en andra, utökad upplaga.

ÄR VÄRLDEN UPP OCH NER? Artiklar i urval om Palestina, de nykoloniala krigen och sionismen. Av Lasse Wilhelmson.

Boken består av ett urval av artiklar av och intervjuer med Lasse Wilhelmson med tonvikt på palestinafrågan och sionismen. Den omfattar den första åttaårsperioden av 2000-talet då stora förändringar skett i världen. Det gäller terrordåden den 11 september 2001..., ockupationen av Irak 2003, massakern på civila i Gaza kring nyåret 2009, ekonomisk kris, Storebrorslagar, terrorism, klimatförändringar och pandemier. Den bild som mainstream media ger härvidlag, styrs av samma maktelit som beslutat om de folkrättsstridiga krigen och förorsakat den ekonomiska krisen. Resultatet blir att ockupation framställs som befrielse som Irak, att massaker på civila framställs som självförsvar som i Gaza och att Sveriges första krig på över 200 år framställs som U-hjälp som i Afghanistan. Vi får ett språkbruk där det mesta blir upp och ner. ”Är världen upp och ner?” är författarens bidrag till att vända den rätt genom att ge alternativa fakta, perspektiv och idéer som kan befria vårt tänkande från det orwellska sanningsministeriets påbjudna uppfattningar.

Författarens förlag 2009. Trådbunden med mjuka pärmar. 175 sidor. Pris: 100 kr.

Restupplagor

NEXUS Nya Tider

Tidskrift som utgavs åren 1998-2000 under Lars Adelskoghs chefredaktörskap. Nästan alla nummer finns alltså att få, det vill säga nr 1/1998, nr 2/1998; nr 1/1999, nr 2/1999, nr 3/1999, nr 4/1999, nr 6/1999; nr 1/2000, nr 2/2000. Pris: 30 kr styck. Alternativ hälsa, den dolda makten (frimureri, Bilderberggruppen etc.), andlighet, kontroversiell forskning.

Slutsålda böcker

Förklaringen av Lars Adelskogh, **Nattlektioner** av Viola Petitt Neal och Shafica Karagulla, **Robotarnas uppror** av David Icke, **... och sanningen ska göra er fria** av David Icke, **Judisk historia, judisk religion** av Israel Shahak. Dessa böcker kan numera erhållas endast antikvariskt. **Förklaringen** kan laddas ned från internet, nätplats: www.hylozoik.se. Även **Nattlektioner** kan laddas ned som pdf-dokument från www.hylozoik.se

Alla böcker och skrifter beställes hos:

FOINIX FÖRLAG

Box 92085

541 02 Skövde

adelskogh@yandex.com

För beställningar effektuerade per post uttages porto- och expeditionsavgift. Betalning göres till plusgirokonto nr 441 76 46 – 9 inom trettio dagar efter expediering. Vänligen skicka inga pengar i förskott, låt oss debitera!